

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI
HALK SAĞLIĞI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Toplum Sağlığı Hizmetleri ve Eğitim Dairesi Başkanlığı

AİLE HEKİMLİĞİ
HİZMETİÇİ EĞİTİM REHBERİ
2020

Ankara, 2020

AİLE HEKİMLİĞİ HİZMET İÇİ EĞİTİM REHBERİ-2020 HAZIRLAMA EKİBİ

EDİTÖR

Dr. Aslıhan KÜLEKÇİ UĞUR

HAZIRLAYANLAR

Selahattin TAŞOĞLU

Zeynep KÖSEOĞLU

Gülay TÜRKMEN

Mürsel BATGA

Bu yayın; T.C. Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanmıştır. Her türlü yayın hakkı T.C. Sağlık Bakanlığı'na aittir. Kaynak gösterilmeksizin kısmen dahi olsa alıntı yapılamaz, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

Alıntı yapıldığında "AİLE HEKİMLİĞİ HİZMET İÇİ EĞİTİM REHBERİ 2020, T.C. Sağlık Bakanlığı, Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü, Ankara-2020" şeklinde belirtilmelidir.

SUNUŞ

Aile Hekimliđi; birinci basamak sağlık hizmeti, sağliğın teŗviki ve koruyucu sağlık hizmetleri ile ilk kademedeki teŗhis, tedavi ve rehabilitasyon hizmetlerinin bir arada verildiği, bireylerin hizmete kolayca ulaŗabildikleri, dūŗuk maliyetle etkin ve yaygın sağlık hizmeti sunumudur.

Aile hekimliği; bireyleri biyo-psiko-sosyal çevreleri ile birlikte doğumdan ölüme kadar bir bütün olarak ele alan, bireylere seçme ve tercih etme hakkı tanıyan, sağlık alıŗanlarına ise daha fazla mesleki doyum imknı veren motive edici ve geliŗmelere açık bir uygulamadır. Aile hekimi, anne karnındaki bebekten ailenin en yaŗlı bireyine kadar ailenin bütün fertlerinin sağlığından sorumludur. Sorumluluğunu üstlendiği kiŗinin hastalıklardan korunması için gerekli tedbirleri alır. Hastalık halinde tedavisini gerekleŗtirir. Bu hizmeti sunarken de aile sağlığı alıŗanı ile birlikte alıŗır. Aile hekimlerinin ve aile sağlığı alıŗanlarının bilgilerinin güncelliğinin sağlanması, mesleki geliŗimlerinin sürekli liğinin sağlanması için Genel Müdürlüğümüzce hizmet içi eğitimler düzenlenmektedir. Aile hekimleri ve aile sağlığı alıŗanlarının sağlık politikaları doğrultusunda güncel ve yeni bilgilerle donanmalarının sağlanması hizmetin kalitesi açısından bir gerekliliktir.

Hizmet içi eğitimler, herhangi bir meslek sahibinin, mesleğe baŗladıđı ilk günden mesleği bıraktığı güne kadar kendini mesleği için yetiŗtirmesi veya yetiŗtirilmesi sürecidir. Diğer bir ifadeyle alıŗma yaŗamı içerisindeki kiŗilere, görevleriyle ilgili gerekli bilgi, beceri ve tutumları kazandırmak üzere verilen eğitimdir.

Genel Müdürlüğümüz tarafından her yıl Aile Hekimliği Hizmet İçi Eğitim Planı yapılmakta ve İl Sağlık Müdürlüklerimiz tarafından uygulanmaktadır. Bu eğitimleri yürüten İl Müdürlükleri eğitimcilerine yol gösterici olması ve eğitimlerde standardizasyonu sağlaması amacıyla “Aile Hekimliği Hizmet İçi Eğitim Program Rehberi” hazırlanmıŗtır. Dzenlendiğimiz hizmet içi eğitim faaliyetlerinde; reme Sağlığı Eğitimleri, Kanseri Eğitimleri, Ruh Sağlığı Eğitimleri, Kronik Hastalıklar ve Yaŗlı Sağlığı Eğitimleri, alıŗan Sağlığı Eğitimleri, Aŗı ve Bađıŗıklama Eğitimleri, ocuk ve

Ergen Sağlığı Eğitimleri, Obezitenin Önlenmesi ve Sağlıklı Beslenme Eğitimi, Zoonotik ve Vektörel Hastalıklar Eğitimi, Tüberküloz Eğitimleri, Bulaşıcı Hastalıklar Eğitimi, Tütün ve Madde Bağımlığı ile Mücadele Eğitimleri, Toplum Sağlığı Hizmetleri Eğitimi ve Akılcı İlaç Eğitimi konularına öncelik verilmiştir. Rehber kapsamı da bununla uyumludur.

Hazırlanan bu rehberin yürütölen eğitim çalışmalarına katkı sunması temennisi ile Toplum Sağlığı Hizmetleri ve Eğitim Dairesi Başkanlığı başta olmak üzere tüm ilgili Daire Başkanlıklarımıza, rehberin hazırlanmasında gösterdikleri titiz çalışma ve kurumsal gelişimimize verdikleri destek için teşekkür eder, çalışmalarınızda başarılar dilerim.

Doç. Dr. Fatih KARA
Genel Müdür

İÇİNDEKİLER

Eğitim Konu Başlıkları	Sayfa No
1. Üreme Sağlığı Eğitimleri	1-20
2. Kanser Eğitimleri	21-24
3. Ruh Sağlığı Eğitimleri	25-34
4. Kronik Hastalıklar ve Yaşlı Sağlığı Eğitimleri	35-49
5. Çalışan Sağlığı Eğitimleri	50-53
6. Aşı ve Bağışıklama Eğitimleri	54-57
7. Çocuk ve Ergen Sağlığı Eğitimleri	58-63
8. Obezitenin Önlenmesi, Sağlıklı Beslenme ve Diyabet Eğitimi	64-69
9. Zoonotik ve Vektörel Hastalıklar Eğitimi	70-72
10. Aile Hekimliğinde Tüberküloz Kontrol Faaliyetleri	73-75
11. Bulaşıcı Hastalıklar Eğitimi	76-79
12. Tütün ve Madde Bağımlılığı ile Mücadele Eğitimleri	80-84
13. Toplum Sağlığı Hizmetleri Eğitimi	85-88
14. Aile Hekimliği Uygulaması Eğitimi	89-90
15. Akılcı İlaç Kullanımı Eğitimi	91-93

AİLE HEKİMLİĞİ HİZMET İÇİ EĞİTİM REHBERİ

Eğitim: Bireyin davranışlarında, kasıtlı olarak istendik davranış değişikliği meydana getirme sürecidir.

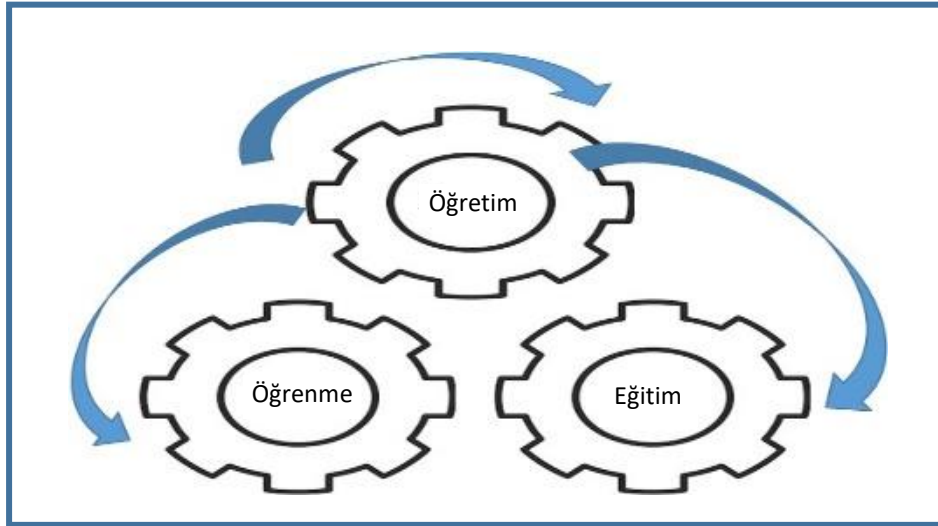
Öğretim: Planlı, programlı öğrenme etkinliğidir.

Öğrenme: Bireyin yaşantıları sonucu davranışlarda meydana gelen oldukça uzun süreli değişimlerdir.

Öğretme: Öğrenmeyi sağlama ve rehberlik etme etkinliğidir.

Eğitim yoluyla bireyin bilgi ve becerileri ile amaçları, beklentileri, tutumları değerleri toplumca uygun görülen yönde (istendik) ve amaçlı olarak (kasıtlı) değiştirilir.

Öğrenme, öğretim ve eğitim Şekil 1’de belirtildiği gibi dişlinin çarkları gibi birbirini harekete geçirir.

Şekil 1. Öğrenme, Öğretim ve Eğitim Arasındaki İlişki

Davranış değişikliği süreci bilginin elde edilmesi (bilişsel alan), değer, tutum ve duygularda değişim (duyuşsal alan) psikomotor becerilerin geliştirilmesi (devinsel alan) ile gerçekleşir. Tablo 1 de belirtildiği gibi bilişsel alan, duyuşsal alan ve psikomotor alandaki kazanımlarda öğrenme bazı basamaklarla gerçekleşir.

Tablo 1. Öğrenme Basamakları

Bilişsel Alan	Duyuşsal Alan	Devinsel Alan
Bilgi	Algılama	Uyarılma
Kavrama	Tepki	Kılavuz denetiminde
Uygulama	Değer Verme	yapma
Analiz	Düzenleme	Beceri haline getirme
Sentez	Karakterize etme	Duruma uydurma
Değerlendirme		Tasarlama

KAYNAKLAR:

- Sağlık Bakanlığı Sağlık Çalışanları İçin Eğitim Becerileri Rehberi (Ankara, 2018)

ÜREME SAĞLIĞI EĞİTİMLERİ

Eğitim Konu Başlıkları:

1. RİA Uygulama Eğitimi
2. Güvenli Annelik Eğitimi
3. Üreme Sağlığı Yöntem Danışmanlığı Eğitimi
4. Gençlere Yönelik Üreme Sağlığı Hizmetleri
5. Üreme Sağlığına Giriş eğitimi
6. Cinsel Yolla Bulaşan Enfeksiyonlar
7. Eğitim Becerileri Eğitimi
8. Acil Obstetrik Bakım Ebe Hemşire Eğitimleri
9. Evlilik Öncesi Danışmanlık Eğitimi

1. RİA UYGULAMA EĞİTİMİ

AMAÇ

RİA uygulaması yapan sağlık personeline görevlerinin gerektirdiği yeterlikleri kazandırmaktır.

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

Teorik;

1. Üreme Sağlığı Yöntemleri ve RİA'nın bu yöntemler içerisindeki yerini ve önemini açıklar.
2. Üreme Sağlığı Yöntemleri Danışmanlığı için ortam oluşturur.
3. Üreme Sağlığı Yöntemleri Danışmanlığının basamaklarını sayar ve öğrenim rehberine uygun bir şekilde danışmanlık yapar.
4. Başvuranın doğru ve eksiksiz öyküsünü alır ve kriterlere uygun fiziki değerlendirmesini yapar.
5. Rahim içi aracın tüm özelliklerini bilir ve yönetime özel danışmanlık yapar.
6. Doğum, düşük sonrası ve acil durumlarda RİA uygulanması hakkında danışmanlık verir, gerekli durumlarda RİA uygular.
7. Paket içindeki steril RİA'nın ambalajında iken hazırlama basamaklarını göstererek açıklar.
8. Enfeksiyonun Önlenmesi basamaklarını bilir ve atık yönetimi ile ilgili kuralları açıklar.
9. Genital Yol Enfeksiyonlarını tanımlar ve başvuranın öyküsünü alarak akış şemasına göre değerlendirir.
10. ZOE Model üzerinde öğrenim rehberi basamaklarına uygun bir şekilde;
  1. RİA'yı hatasız olarak uygular.
  2. RİA'yı hatasız olarak çıkarır.
11. Başvuranlara öğrenim rehberi basamaklarına uygun bir şekilde;
  3. En az 10 RİA uygular.
  4. En az 20 danışmanlık yapar.
  5. En az 40 pelvik muayene yapar.

SÜRE: 3'er günü teorik eğitim olmak üzere Hekim: 8 İş Günü (10 Gün Görevlendirme)

ASÇ: 3 Hafta (Ebe/Hemşire) 3 Hafta

YÖNTEM/TEKNİK

Sözlü anlatım

Küçük grup çalışmaları

Rol Play

Soru-cevap

Grup Tartışması

Simülasyon

Klinik uygulama

ARAÇ/GEREÇ

Öğrenim Rehberleri

RIA Takma ve Çıkarma Seti

ZOE Model ve Örtüsü

Dekontaminasyon ve atık kovaları

GYE Seti (Mikroskop, Boyalar, Lam, Lamel)

RIA

Işık kaynağı

Video

DEĞERLENDİRME

Ön test

Son test

Danışmanlık Becerisi Öğrenim ve Değerlendirme Rehberi

RIA Kullanacaklarda Değerlendirme ve Yöntem Sunumu Öğrenim Rehberi

(40 basamak)

KAYNAKLAR

1. Ulusal Üreme Sağlığı Hizmet Rehberi
2. Üreme Sağlığı Resimli Rehber ve Diğer Eğitim Rehberleri

2. GÜVENLİ ANNELİK EĞİTİMİ

AMAÇ

Güvenli anneliğin anne ve bebek sağlığı açısından önemini benimseyen bir tutumla birinci basamak sağlık kuruluşlarında annenin ve bebeğin doğum öncesi, doğum ve doğum sonrası dönemde bakımı ve normal durumları tanıma ve yönetimi, komplikasyonları tanıma, önleme ve yönetimi konusunda bilgi ve becerisi kazanması.

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

- Güvenli annelik kavramı ve yaklaşımını tanımlayabilmeli
- 15-49 yaş izlem ve gebelik öncesi danışmanlığın önemini açıklayabilmeli
- Gebelik oluşumunu açıklayabilmeli
- Öykü alma, gebelik muayenesi ve kayıt tutmanın önemini açıklayabilmeli
- Doğum öncesi bakım danışmanlığını yapabilmeli
- Gebelikte sık karşılaşılan sorunları sayabilmeli
- Anemi tanısını koyabilmeli ve yönetebilmeli
- Düşük tanısı koyabilmeli ve yönetebilmeli
- Normal doğum takibinin özelliklerini açıklayabilmeli ve takip yapabilmeli
- Maket üzerinde normal doğum yaptırabilmeli
- Gebelik izlemi ve doğum sırasında ve sonrasında vajinal muayene yapabilmeli
- Partografla doğum takibi yapabilmeli
- Doğumun üçüncü ve dördüncü evresinin yönetimini yapabilmeli
- İlerlemeyen eylemin tanı ve yönetimini partograf kullanarak yapabilmeli
- Epizyotomi ve perine yırtıklarının yönetimi konusunda yapılması gerekenleri açıklayabilmeli
- Yeni doğanın değerlendirilmesi ve acil durumların yönetimini yapabilmeli
- Postpartum dönem bakım ve yönetimini yapabilmeli
- Emzirme ve bebek beslenmesinin önemini ve özelliklerini açıklayabilmeli
- Postpartum kanama yönetimini yapabilmeli
- Doğum öncesi, doğum ve doğum sonrası dönemde komplikasyonlar ve sevklerin yönetimini uygulamalı (AOB) dır.

SÜRE 5 gün (40 Saat)

YÖNTEM/TEKNİK

Anlatım

Tartışma

Vaka çalışması

Demonstrasyon

Problem çözme

Beyin fırtınası

Soru cevap

Grup çalışması

Rol Play

ARAÇ/ GEREÇ:

Bilgisayar

Projeksiyon cihazı

Şema

Grafik

Video

Resim

Oyunlaştırma senaryosu

Vaka senaryosu

Öğrenim rehberleri

DEĞERLENDİRME

Ön Test

Kurs Öncesi Değerlendirme Formu

Kurs Öncesi Grup Performans Çizelgesi

Kurs Ortası Değerlendirme Formu

Kurs Ortası Grup Performans Çizelgesi

Kurs Ortası Bireysel Performans Çizelgesi

Değerlendirme Rehberleri

Oturum değerlendirme soruları

Hizmet İçi Eğitiminin Katılımcılar Tarafından Değerlendirilmesi Formu

Son Test

KAYNAKLAR

1. Cinsel Sağlık ve Üreme Sağlığı Güvenli Annelik Modülü

3. ÜREME SAĞLIĞI YÖNTEM DANIŞMANLIĞI HİZMET İÇİ EĞİTİMİ

AMAÇ

Birinci basamak düzeyinde ve üreme sağlığı yöntemleri uygulanan kliniklerde üreme sağlığı yöntem danışmanlığı yapabilmek için bilgi, beceri ve tutum kazanmak.

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

1. Türkiye’de nüfusun değişimi ve üreme sağlığı yöntemlerinin kullanımı ile ilgili temel bilgileri sayabilmeli
2. Üreme sağlığı hizmeti için başvuranlara genel danışmanlık yapabilmeli
  1. Uygun biçimde karşılayabilmeli
  2. Öykü alabilmeli
  3. Bütün yöntemler için yönetime özel danışmanlık yapabilmeli
3. Gerekli kişilere yönetime özel danışmanlık yapabilmeli
  1. Ülkemizde mevcut üreme sağlığı yöntemlerinin teknik özelliklerini tanımlayıp, DSÖ uygunluk kriterlerine göre uygulayabilmeli
  2. Doğum sonu, düşük sonu üreme sağlığı yöntemlerini söyleyebilmeli
  3. Doğum sonu, düşük sonu üreme sağlığı yöntem danışmanlığı yapabilmeli
  4. Gerekirse sevk edebilmeli
4. İstenmeyen gebeliklerin kadın sağlığı üzerine etkilerini açıklayabilmeli, tüm “istenmeyen gebeliklerin sonlandırılması” yöntemlerini tanımlayabilmeli, düşük sonrası üreme sağlığı yöntem danışmanlığını da kapsayan istenmeyen gebeliklerin sonlandırılması ile ilgili gereken danışmanlık hizmetlerini sunabilmeli
5. Kendi iş yerlerine uygun düzeydeki kontraseptif lojistik protokollerini tanımlayabilmeli ve kullanabilmeli
6. Sürekli kalite geliştirme sistemini tanımlayabilmeli ve kendi iş çevrelerindeki sürekli kalite geliştirme sistemine katkıda bulunabilmeli

SÜRE: 3 Gün (24 saat)

YÖNTEM/TEKNİK

Anlatım

Tartışma

Vaka çalışması

Demonstrasyon

Problem Çözme

Beyin fırtınası

Soru cevap

Grup çalışması

Rol Play

ARAÇ/ GEREÇ

Bilgisayar

Projeksiyon cihazı

Şema

Grafik

Video

Resim

Öğrenim rehberleri

Oyunlaştırma senaryosu

Vaka senaryosu

DEĞERLENDİRME

Ön Test

Kurs öncesi değerlendirme formu

Kurs öncesi grup performans çizelgesi

Kurs ortası değerlendirme formu

Kurs ortası grup performans çizelgesi

Kurs ortası bireysel performans çizelgesi

Değerlendirme rehberleri

Oturum değerlendirme soruları

Hizmet içi eğitiminin katılımcılar tarafından değerlendirilmesi formu

Günün değerlendirilmesi

Son Test

KAYNAKLAR

- Cinsel Sağlık ve Üreme Sağlığı Yöntem Danışmanlığı Modülü

4. GENÇLERE YÖNELİK ÜREME SAĞLIĞI HİZMETLERİ EĞİTİMİ

AMAÇ

Gençlerin üreme ve cinsel sağlığı konularında duyarlılık geliştirecek bilgi, tutum ve danışmanlık becerileri kazanmak.

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

1. Adolesan ve gençlik dönemlerini tanımlayabilmeli
2. Türkiye’de gençlerin üreme ve cinsel sağlık durumlarını açıklayabilmeli
3. Gençlerin farklılıklarını tartışabilmeli
4. Gençlerin cinsel ve üreme haklarını ve bu haklara ulaşmalarında karşılaştıkları engelleri ve birinci basamak sağlık kuruluşları düzeyinde çözüm önerilerini tartışabilmeli
5. Gençlerin cinsellik kavramını tartışabilmeli
6. Gençlerin cinselliğine ilişkin kendi norm ve değerlerinin farkına varabilmeli ve anlayabilmeli
7. Adolesan dönemde fiziksel ve cinsel büyüme ve gelişmeyi ve psikososyal gelişmeyi açıklayabilmeli
8. Birinci basamak sağlık kuruluşlarına başvuran gencin öyküsünün alınması sırasında sorulması gereken soruları tartışabilmeli
9. Birinci basamak sağlık kuruluşlarına başvuran gencin fizik muayenesi sırasında yapılması gerekenleri tartışabilmeli
10. Gençlerin cinsel sağlık/üreme sağlığı gereksinimlerini sıralayabilmeli
11. Gençlerin eğitim ve bilgilendirme, hizmetler, aile ve toplum düzeylerinde cinsel sağlık/üreme sağlığı gereksinimlerini tartışabilmeli
12. Birinci basamak sağlık kuruluşları düzeyinde gençlerin cinsel sağlık/üreme sağlığı gereksinimlerini belirleyebilmeli
13. Gençlerin cinsel sağlık/üreme sağlığı gereksinimlerin belirlenmesinin birinci basamak sağlık kuruluşlarının hizmet sunumu üzerindeki etkilerini açıklayabilmeli
14. Gençlerde en sık görülen üreme ve cinsel sağlık sorunlarını sıralayabilmeli ve bu sorunlara yaklaşımı tartışabilmeli
15. Gençlerle iletişim kurma kurallarını tanımlamayabilmeli

16. Gençlerle iletişim kurabilmeli ve danışmanlık yapabilmeli
17. Gençlerin sağlık hizmet kullanımında karşılaştıkları engelleri ve engellerin ortadan kaldırılmasına yönelik yapılması gerekenleri tartışabilmeli
18. Birinci basamak “Genç Dostu Sağlık Hizmetleri” için kriterleri sıralayabilmeli
19. Birinci basamak sağlık kuruluşlarında daha “Genç Dostu” bir yaklaşıma yönelik değişiklikler önerebilmeli
20. Gençlerin bulunduğu diğer sektörleri sıralayabilmeli, bu sektörlerle işbirliğinin önemini tartışabilmeli ve sektörler arası işbirliği ile yapılacak aktiviteleri tartışabilmeli
21. Birinci basamak sağlık kuruluşuna ulaşılabilirlik, kaliteyi geliştirmek ve kullanımı artırmak için yapılabilecekleri sıralayabilmeli

SÜRE: 2,5 gün (20 Saat)

YÖNTEM/TEKNİK

Anlatım

Tartışma

Vaka çalışması

Demonstrasyon

Problem çözme

Beyin fırtınası

Soru cevap

Grup çalışması

Rol Play

ARAÇ/ GEREÇ:

Bilgisayar

Projeksiyon cihazı

Grafik

Video

Resim

Oyunlaştırma senaryosu

Vaka senaryosu

Öğrenim rehberleri

DEĞERLENDİRME

Ön test

Kurs öncesi değerlendirme formu

Kurs öncesi grup performans çizelgesi

Kurs ortası değerlendirme formu

Kurs ortası grup performans çizelgesi

Kurs ortası bireysel performans çizelgesi

Değerlendirme rehberleri

Oturum değerlendirme soruları

Hizmet içi eğitiminin katılımcılar tarafından değerlendirilmesi formu

Günün değerlendirilmesi

Son test

KAYNAKLAR

- Cinsel Sağlık ve Üreme Sağlığı Gençlere Yönelik Üreme Sağlığı Hizmetleri Modülü

5. ÜREME SAĞLIĞINA GİRİŞ

AMAÇ

Üreme sağlığı ve hakları, cinsellik ve cinsel sağlık, toplumsal cinsiyet, iletişim ve danışmanlık, enfeksiyon önlenmesi ve kalite konularında bilgi, beceri ve tutum kazanmak.

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

1. Üreme sağlığı ve hakları, cinsellik ve cinsel sağlık ve toplumsal cinsiyet ile ilgili terimleri tanımlayabilmeli
2. Üreme sağlığı hizmetlerinin amaçlarını ve kapsamındaki hizmetleri sıralayabilmeli Üreme sağlığı hizmetlerini verirken, bireylerin üreme ve cinsel haklarına saygılı ve toplumsal cinsiyete duyarlı bir tutum gösterebilmeli
3. İletişim teknikleri ve danışmanlık konusundaki terimleri ve ilkeleri tanımlayabilmeli
4. Nitelikli üreme sağlığı hizmeti sunabilmek için iletişim tekniklerini doğru kullanarak danışmanlık verebilmeli
5. Enfeksiyonların önlenmesi ile ilgili terimleri ve kuralları açıklayabilmeli
6. Üreme sağlığı hizmetlerini verirken, enfeksiyonların önlenmesi kurallarını doğru uygulayabilmeli
7. Üreme sağlığı hizmetlerinde kalite yaklaşımı hakkında kavramları ve bu kapsamda yapılması gereken faaliyetleri açıklayabilmeli

SÜRE: 2 gün (16 Saat)

YÖNTEM/TEKNİK

Anlatım

Grup tartışması

Vaka çalışması

Demonstrasyon

Problem çözme

Beyin fırtınası

Soru cevap

Grup çalışması

Rol Play

ARAÇ/ GEREÇ

Bilgisayar

Projeksiyon cihazı

Şema

Grafik, video

Resim

Oyunlaştırma senaryosu

Vaka senaryosu

Öğrenim rehberleri

DEĞERLENDİRME

Ön Test

Kurs öncesi değerlendirme formu, kurs öncesi grup performans çizelgesi

Kurs ortası değerlendirme formu

Kurs ortası grup performans çizelgesi

Kurs ortası bireysel performans çizelgesi

Değerlendirme rehberleri

Oturum değerlendirme soruları

Hizmet içi eğitiminin katılımcılar tarafından değerlendirilmesi formu

Günün değerlendirilmesi

Son test

KAYNAKLAR

- Cinsel Sağlık ve Üreme Sağlığı Üreme Sağlığına Giriş Modülü

6 CİNSEL YOLLA BULAŞAN ENFEKSİYONLAR

AMAÇ

Cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar (CYBE) ile HIV/AIDS konusunda bilgi ve tutum kazanmak.

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

1. Cinsel yolla bulaşan hastalık tanımını yapabilme
2. Cinsel yolla bulaşan hastalıkları sayabilme
3. Genital yol enfeksiyonu tanımını yapabilme
4. CYBE bulaşma yollarını sayabilme
5. CYBE risk gruplarını tanımlayabilme
6. CYBE belirtilerini sayabilme
7. CYBE korunma yollarını söyleyebilme
8. HIV ile AIDS farkını açıklayabilme
9. HIV/AIDS'in dünya ve Türkiye'deki durumunu ve önemini söyleyebilme

SÜRE: 2,5 gün (20 Saat)

YÖNTEM/TEKNİK

Anlatım

Grup tartışma

Vaka çalışması

Demonstrasyon

Problem çözme

Beyin fırtınası

Soru cevap

Grup çalışması

Rol Play

ARAÇ/ GEREÇ

Yazılı materyaller

Slayt

Şema

Grafik

Video

Resim

Öğrenim rehberleri

Oyunlaştırma Senaryosu

Vaka senaryosu

DEĞERLENDİRME

Ön Test

Kurs öncesi değerlendirme formu

Kurs öncesi grup performans çizelgesi

Kurs ortası değerlendirme formu

Kurs ortası grup performans çizelgesi

Kurs ortası bireysel performans çizelgesi

Değerlendirme rehberleri

Oturum değerlendirme soruları

Hizmet içi eğitiminin katılımcılar tarafından değerlendirilmesi formu

Günün değerlendirilmesi

Son test

KAYNAKLAR

- 7 Cinsel Sağlık ve Üreme Sağlığı Cinsel Yolla Bulaşan Enfeksiyonlar (CYBE) Modülü

7. EĞİTİM BECERİLERİ EĞİTİMİ

AMAÇ

Hizmet içi eğitimlerin kurumsallaşmasını sağlamak.

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

1. Yetişkinlere yönelik eğitim ve sunum teknikleri konusunda beceri sahibi olabilmeli.
2. Üreme Sağlığı Eğitim Merkezlerinin sunmuş olduğu hizmetleri verebilmeli
3. Eğitimlerin sürdürülebilirliği için eğitimci yetiştirebilmeli

SÜRE: 5 gün (40 Saat)

YÖNTEM/TEKNİK

Anlatım

Tartışma

Vaka çalışması

Demonstrasyon

Problem çözme

Beyin fırtınası

Soru cevap

Grup çalışması

Rol Play

ARAÇ/ GEREÇ

Bilgisayar

Projeksiyon cihazı

Şema

Grafik

Video

Resim

Öğrenim rehberleri

Oyunlaştırma senaryosu

Vaka senaryosu

DEĞERLENDİRME

Ön Test

Kurs öncesi değerlendirme formu

Kurs öncesi grup performans çizelgesi

Kurs ortası değerlendirme formu

Kurs ortası grup performans çizelgesi

Kurs ortası bireysel performans çizelgesi

Değerlendirme rehberleri

Beceri değerlendirme

Oturum değerlendirme soruları

Hizmet içi eğitiminin katılımcılar tarafından değerlendirilmesi formu

Günün değerlendirilmesi

Son test

KAYNAKLAR

- Cinsel Sağlık ve Üreme Sağlığı Eğitim Becerileri Eğitimi Modülü

8. ACIL OBSTETRİK BAKIM EBE HEMŞİRE EĞİTİMLERİ

AMAÇ

Temel ve Kapsamlı Acil Obstetrik ve Bakım (AOB) hizmeti sunulan kuruluşlarda hizmet sunan ve alanların hakları gözetilerek ekip anlayışı içinde anne ve bebeğin doğum öncesi, doğum, doğum sonrası dönemde yaşamını tehdit eden komplikasyonları tanıma ve yönetebilme bilgi ve becerisi kazanmak.

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

- Dünyada ve Türkiye’de anne ve yeni doğan sağlığını durumunu tanımlayabilmeli
- AOB sistemini tanımlayabilmeli
- Obstetrik problemleri hızla değerlendirip ayırıcı tanıyı koyabilmeli
- Gebelikte hipertansiyon ve komplikasyonları konusunda ekip yaklaşımı içinde gerekli bakımı yönetebilmeli
- Preeklampsi/eklampsi yönetim basamaklarını protokole uygun sayabilmeli
- Erken ve geç gebelik kanama olgularında protokole uygun ayırıcı tanı basamaklarını listeleyebilmeli
- Postpartum kanama yönetim basamaklarını protokole uygun sıralayabilmeli
- Doğum izleminde partograf kullanabilmeli
- AOB’da enfeksiyon yönetim basamaklarını protokole uygun sayabilmeli
- Acil obstetrik durumlarda güvenli kan naklinin temel ilkelerini sayabilmeli

SÜRE: 2 gün (16 saat)

YÖNTEM/TEKNİK

Anlatım
Soru cevap
Grup tartışması

ARAÇ/ GEREÇ

Bilgisayar
Projeksiyon cihazı

KAYNAKLAR

- Acil Obstetrik Bakım Yönetim Rehberi
- Acil Obstetrik Bakım Ebe/Hemşire Katılımcı Kitabı

9. EVLİLİK ÖNCESİ DANIŞMANLIK EĞİTİMİ

AMAÇ

1. Evlilik öncesi danışmanlık hizmetleri ile sağlıklı aile yapısı, üreme sağlığı, üreme sağlığı yöntemleri, günümüzde artan bulaşıcı hastalıklar, akraba evliliği, genetik geçişli hastalıklar ve kalıtsal kan hastalıklarıyla ilgili danışmanlık hizmeti verilmesi, kişilerin olası riskler, sonuçları ve korunma yolları konularında bilinçlendirilmesi, gebelik isteği ile başvuran çiftlere de gebelik öncesi danışmanlık verilmesi ve gerekirse tıbbi yaklaşım önerilecek durumların tespit edilmesi amaçlanmıştır.
2. Üreme sağlığı hizmetleri kapsamında evlilik öncesi danışmanlık konusunda bilgi ve beceri kazanmak,
3. Adolesan gebelikler ve riskleri konusunda bilgi kazanmak,
4. Kalıtsal kan hastalıkları (hemoglobinoziti) kontrol programı konusunda bilgi kazanmak,
5. Akraba evliliği konusunda bilgi kazanmak,
6. Kan uyuşmazlığını konusunda bilgi kazanmak,
7. Cinsel yolla bulaşan enfeksiyonların (CYBE) tanı, tedavi, önlenmesi konusunda bilgi kazanmak,
8. Ruh sağlığını değerlendirme konusunda bilgi kazanmak

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

1. Üreme Sağlığı, cinsel sağlık ve cinsel yaşam kavramlarını açıklayabilmeli
2. Gebelik öncesi danışmanlık yapabilmeli
3. Gebeliğin oluşumunu açıklayabilmeli
4. Gebelik döneminde danışmanlık yapabilmeli
5. Doğum öncesi bakımı ve doğum sonu bakım hizmetini tanımlayabilmeli
6. Normal doğum ve sezaryen uygulamalarını açıklayabilmeli
7. Gebeliği önleyici yöntem çeşitlerini sayabilmeli
8. Gebeliği önleyici yöntemler konusunda danışmanlık yapabilmeli
9. Adolesan gebeliklerin ülkemizdeki durumunu tanımlayabilmeli
10. Adolesan gebeliklerin anne ve çocuk açısından risklerini açıklayabilmeli
11. Kalıtsal kan hastalıklarının (hemoglobinoziti) ülkemizdeki durumunu açıklayabilmeli
12. Kalıtsal kan hastalıklarını (hemoglobinoziti) tanımlayabilmeli

13. Kalıtsal kan hastalıkları kontrolünde etkili yöntemleri açıklayabilmeli
14. Akraba evliliklerinin ülkemizdeki durumunu açıklayabilmeli
15. Akraba evliliklerinin çocuklardaki etkisini açıklayabilme
16. Akraba evliliklerinde en sık rastlanan hastalıkları sayabilmeli
17. Kan uyuşmazlığının tanımını yapabilmeli
18. Kan uyuşmazlığının bebek açısından risklerini açıklayabilmeli
19. Kan uyuşmazlığı durumunda yapılacak işlemleri açıklayabilmeli
20. Cinsel yolla bulaşan enfeksiyonların bulaş yollarını sayabilmeli
21. Cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar için riskli durumları ve riskli davranışları açıklayabilmeli
22. Cinsel yolla bulaşan enfeksiyonları sayabilmeli
23. Cinsel yolla bulaşan enfeksiyonların belirti ve bulgularını sayabilme, tanı yöntemlerini açıklayabilmeli
24. Cinsel yolla bulaşan enfeksiyonların tedavisini ve önleme yöntemlerini açıklayabilmeli
25. Evlenme ehliyeti ve evlenmeye engel akıl hastalıklarını tanımlayabilmeli
26. Zeka geriliği veya demansı olan olguların evliliğine yaklaşımı açıklayabilmeli
27. Evlenmeye engel ruhsal hastalıkların belirti ve bulgularını sayabilmeli
28. Evlenmeye engel ruhsal hastalıkları kabaca belirlemeye yönelik olan soruları açıklayabilmeli

Bireylerin; sağlıklı, eşit, sorumlu ilişkiler ile cinsel bilgi ve davranış kapasitelerini geliştirebilmeleri, üreme sağlığı ile ilgili kararlarını güvenli ve sağlıklı verebilmeleri hedeflenmektedir.

SÜRE: 2 gün (16 Saat)

YÖNTEM/TEKNİK

Anlatım
Tartışma
Vaka çalışması
Demonstrasyon
Problem çözme
Beyin fırtınası
Soru cevap
Grup çalışması
Rol Play

ARAÇ/ GEREÇ

Bilgisayar

Projeksiyon cihazı

Şema

Grafik

Video

Resim

Öğrenim rehberleri

Oyunlaştırma senaryosu

Vaka senaryosu

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme Rehberi

Ön test

Son test

KAYNAKLAR

- Evlilik Öncesi Danışmanlık Rehberi
- Evliliğe Sağlıklı Başlangıç

KANSER EĞİTİMLERİ

Eğitim Konu Başlıkları:

1. Kanser Taramaları (Meme, Serviks, Kolorektal Kanserler)
2. Kanser Farkındalığı Eğitimi

1. KANSER TARAMALARI (MEME, SERVİKS, KOLOREKTAL KANSERLER)

AMAÇ

Toplum tabanlı taranabilir kanserlerden meme, serviks ve kolorektal kanserler konusunda, Ulusal standartlara uygun olarak maketler ve görseller de kullanılarak katılımcılara kanser tarama becerilerini kazandırmak.

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

1. Kanserlerin tanımı, risk faktörleri, belirtileri, korunma, erken tanı, tarama konularında bilgi verebilmeli,
2. Taramalarda kullanılan araç ve gereçleri sayabilmeli
3. Meme ve serviks muayenesini değerlendirebilmeli (Meme ve serviks anatomisi, hastalıkları, korunma, risk faktörleri, kanser belirtileri, taramalar)
3. Taramaları basamaklarına uygun olarak model üzerinde uygulayabilmeli
4. Taramaları öğrenim rehberine göre yapabilmeli

SÜRE: 1 Saat

YÖNTEM/TEKNİK

Anlatma
Vaka çalışması
Role-play
Grup çalışması
Soru cevap
Beyin fırtınası
Demonstrasyon

ARAÇ/ GEREÇ

TSM yönetmeliği
Öğrenim rehberi
Bilgisayar,
Projeksiyon cihazı
Meme maketi
Yazı tahtası
Yazı tahtası kağıdı

DEĞERLENDİRME

Ön Test - Son Test

Değerlendirme Rehberi

AÇIKLAMALAR

Aile hekimleri ve aile sağlığı elemanlarının, kanser ile ilgili programı tanınması ve programın uygulanması konusunda bilgi ve becerileri kazanması amaçlanmaktadır.

KAYNAKLAR

1. “Birinci Basamak Sağlık Hizmetleri Çalışanları” Eğitim Rehberi
2. Tarama kılavuzları

2. KANSER FARKINDALIĞI EĞİTİMİ

AMAÇ

Kanserler ve Kanserle ilgili özel gün, hafta ve aylar konusunda bilgilendirmek

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

1. Kanserleri tanımlayabilmeli
2. Kanser risk faktörlerini sayabilmeli
3. Kanser belirtilerini açıklayabilmeli
4. Kanserden korunma, erken tanı ve tarama konularını açıklayabilmeli
5. Özel gün, hafta ve ayları sayabilmeli

SÜRE: 1 Saat

YÖNTEM/TEKNİK

Anlatım

Beyin fırtınası

Grup çalışması

Soru cevap

ARAÇ/ GEREÇ

Bilgisayar

Projeksiyon cihazı

Yazı tahtası

Yazı tahtası kağıdı

DEĞERLENDİRME

Ön test - son test

Değerlendirme rehberi

KAYNAKLAR

- “Birinci Basamak Sağlık Hizmetleri Çalışanları ” Eğitim Rehberi Eğitim Materyali

AÇIKLAMALAR

Katılımcıların kanser konusunda yeterli bilgiye sahip olması amaçlanmaktadır. Aile hekimleri ve aile sağlığı elemanlarının kanser konulu özel gün, hafta ve aylarla ilgili program hakkında bilgi kazanması amaçlanmaktadır.

RUH SAĞLIĞI EĞİTİMLERİ

Eğitim Konu Başlıkları:

1. Kadına Yönelik Aile İçi Şiddetle Mücadele Programı
2. 0-6 Yaş Çocuğun Psikososyal Gelişimini Destekleme Programı
3. "Otizm Spektrum Bozukluğu Tarama ve Takip Programı" Eğitimi
4. Çocukluk Çağı Ruhsal ve Gelişimsel Bozukluklar (DEHB, ÖÖG), Çocuk İhmal ve İstismarı, Cinsel İstismar (Çocuk İzlem Merkezleri) Farkındalık Eğitimleri
5. Kronik Ruhsal Hastalıklar, Damgalamayla Mücadele ve İntiharı Önleme Programı Farkındalık Eğitimi
6. Birinci Basamakta Ruh Sağlığı Hizmetlerini Güçlendirme Programı (RSGÜÇ)

1. KADINA YÖNELİK AİLE İÇİ ŞİDDETLE MÜCADELE PROGRAMI EĞİTİMİ

AMAÇ

Birinci basamakta çalışan, kadına yönelik şiddet vakalarıyla karşılaşan/karşılaşma ihtimali olan sağlık personelinin farkındalığını ve müdahale kapasitesi artırmak ve şiddet mağduru kadınların sistem içerisinde ikincil örselenmesini önlemek.

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

1. Aile içi şiddet mağdurlarına tanı, tedavi ve uygun psikososyal destek müdahale yöntemlerini (güven ilişkisi kurma, risk değerlendirmesi yapabilme ve güvenlik planı oluşturma) tanımlayabilmeli
2. Aile içi şiddet vakalarında ihtiyaç duyulan kurumlar arası koordinasyonu sağlayabilmeli

SÜRE: 1 Gün

YÖNTEM/TEKNİK

Anlatım

Vaka çalışması,

Grup çalışmaları

ARAÇ/ GEREÇ

Projeksiyon cihazı

Bilgisayar

Kırtasiye malzemeleri

Vaka senaryosu

DEĞERLENDİRME

Ön test - test -Son

KAYNAKLAR

- Kadına Yönelik Aile İçi Şiddetle Mücadele A.B. Projesi Eğitim Modülü

AÇIKLAMALAR

81 İl Sağlık Müdürlüğü Ruh Sağlığı Şubelerinde çalışan 489 sağlık personeline eğitici eğitimi verilmiş olup, eğitici eğitimi almış sağlık personeli ile illerde birinci basamakta sağlık hizmet sunumu yapan tüm personelin farkındalık eğitimleri tamamlanacaktır.

2. 0-6 YAŞ ÇOCUĞUN PSİKOSOSYAL GELİŞİMİNİ DESTEKLEME PROGRAMI

AMAÇ:

Programı tanımak ve programın uygulaması hakkında bilgi ve beceri kazanmak.

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

1. Çocuğun gelişimini destekleme programını açıklayabilmeli
2. Çocuğun gelişimini etkileyebilecek risk faktörlerini tanımlayabilmeli
3. Risklere karşı müdahale yöntemlerini tanımlayabilmeli
4. Görüşme tekniklerini açıklayabilmeli
5. Programda kullanılan formların kullanımı yapabilmeli
6. Programın verilerinin AHBS sistemine girişini yapabilmeli

SÜRE: 1 Gün

YÖNTEM/TEKNİK

Anlatım

Soru cevap

Grup tartışması

Role Play

Vaka çalışması

Grup çalışmaları

ARAÇ/ GEREÇ

Eğitim sunumları

Psikososyal izlem formları

Görüşme rehberi

Broşürler

Projeksiyon cihazı

Bilgisayar

Oyuncak bebek (uygulamalar için)

Kırmızı ponpon (görme testi için)

Kırtasiye Malzemeleri

KAYNAKLAR

- Eğitim sunumları
- Görüşme rehberi

AÇIKLAMALAR

Aile hekimleri ve aile sağlığı elemanlarının programı tanınması ve programın uygulaması hakkında bilgi ve becerileri kazanması amaçlanmaktadır. Eğitimler, PGD Sertifikalı Eğitici Eğitimi alan personel tarafından, ilindeki aile hekimleri ve aile sağlığı elemanlarına 1 günlük eğitim olarak verilmektedir.

3. OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU TARAMA VE TAKİP PROGRAMI EĞİTİMİ

AMAÇ

Birinci basamak sağlık kuruluşlarında 18-36 ay arasındaki çocukların Otizm Spektrum Bozukluğu (OSB) risk faktörleri bakımından değerlendirilerek erken tanı, müdahale ve rehabilitasyon zincirini kurmak.

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

1. OSB konusunu tanımlayabilmeli
2. OSB risklerini açıklayabilmeli
3. Normal gelişim gösteren çocuk ile OSB riski olan çocuğu ayırt edebilmeli
4. OSB riski bulunan veya tanı alan çocukların ailelerine danışmanlık yapabilmeli

SÜRE: 1 Gün

YÖNTEM/TEKNİK

Küçük grup çalışması
Anlatım
Soru cevap
Grup tartışması

ARAÇ/ GEREÇ/ YÖNTEM

Görsel işitsel araçlar
Video temelli eğitim materyali

KAYNAKLAR

- Otizm sunusu
- Video temelli eğitim materyali
- OSB bilgilendirme rehber kitapçığı

AÇIKLAMALAR

Program kapsamında eğitim alan çocuk psikiyatristleri tarafından aile hekimlerine ve aile sağlığı elemanlarına eğitim verilmesinin ardından birinci basamak sağlık kuruluşlarında 18-36 ay arasındaki çocukların otizm risk faktörleri bakımından taranması sonucu riskli bulunan çocukların 2./3. basamak sağlık kuruluşlarının ilgili birimlerine yönlendirilmesi sağlanarak tarama-tanımlama ve müdahale zinciri kurulmakta, riskli olguların veya tanı alan çocukların takipleri yapılmaktadır. Halihazırda 70 ilde uygulanan programın ülke genelinde yaygınlaştırılması planlanmaktadır. Program 2020 yılından itibaren Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü Otizm, Zihinsel Özel Gereksinimler ve Nadir Hastalıklar Dairesi Başkanlığı koordinatörlüğünde yürütülecektir.

4. ÇOCUKLUK ÇAĞI RUHSAL VE GELİŞİMSEL BOZUKLUKLAR (DEHB, ÖÖG), ÇOCUK İHMAL VE İSTİSMARI, CİNSEL İSTİSMAR (ÇOCUK İZLEM MERKEZLERİ) FARKINDALIK EĞİTİMLERİ

AMAÇ

Nitelikli, bilgili ve yeterli personel (sağlık personeli, çocuk alanında görev yapan diğer meslek grupları) yetiştirilmesini, anne-babaların ise bu konularla ilgili bilgi sahibi olmasını sağlamak.

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

1. Çocuk, ihmal ve istismar tanımlayabilmeli
2. Çocuklara yönelik cinsel istismarın şekillerini, istismarı düşündürecek ipuçlarını, istismarın uzun ve kısa dönem etkilerini açıklayabilmeli
3. Çocuğa yönelik cinsel istismarla ilgili yasal mevzuatı açıklayabilmeli
4. Çocuk İzlem Merkezi'nin işleyişini açıklayabilmeli
5. Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğunun tanımlayabilmeli
6. Özgül Öğrenme Güçlüğü'nün özelliklerini tanımlayabilmeli

SÜRE: 1 Gün

YÖNTEM/TEKNİK

Anlatım

Soru cevap

ARAÇ/ GEREÇ

Projeksiyon cihazı

Bilgisayar

Eğitim kiti

Afiş, broşür

KAYNAKLAR

- Çocukla Adli Görüşmeciler Sertifikalı Eğitim Programı Rehberi
- Eğitim sunusu
- Broşürler

AÇIKLAMALAR

81 İl Sağlık Müdürlüğü Ruh Sağlığı Şubesi tarafından, Daire Başkanlığımız tarafından hazırlanan eğitim kiti kullanılarak, uç noktada görev yapan, çocukla karşılaşan ve karşılaşma ihtimali olan ilgili kurum personellerine (Sağlık Personelleri, Sınıf Öğretmenleri, Rehber Öğretmenler, Okulöncesi eğitim öğretmenleri, Rehabilitasyon Merkezleri çalışanları, Çocuk Polisi, Karakol Polisi, Jandarma Çocuk Bürosu Çalışanları, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü Çalışanları, Kuran Kursu Öğreticileri, Müftülük Aile ve Dini Rehberlik Büro Çalışanları, Baro Avukatları vb.) yönelik Çocuk İhmal ve İstismarı-Cinsel İstismar (Çocuk İzlem Merkezleri) konusunda 2010 yılından itibaren farkındalık eğitimleri düzenlenmektedir.

Ayrıca 2016 yılından bugüne 81 İl Sağlık Müdürlüğü Ruh Sağlığı Şubesi tarafından, Daire Başkanlığımızca hazırlanan eğitim kiti kullanılarak Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu ve Özgül Öğrenme Güçlüğü konularında, sağlık personellerine, çocuk alanında çalışan diğer meslek gruplarına, anne-babalara, halka yönelik farkındalık eğitimleri düzenlenmektedir.

5. KRONİK RUHSAL HASTALIKLAR, DAMGALAMAYLA MÜCADELE VE İNTİHARI ÖNLEME PROGRAMI FARKINDALIK EĞİTİMİ

AMAÇ

Aile Hekimliği Personelinin ruhsal hastalıklar, damgalama ve intiharın önlenmesi konusunda bilgi ve farkındalık kazanmak.

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

1. Sık karşılaşılan ruhsal hastalıkları sayabilmeli
2. Karşılaşılabilecek ruhsal hastalığı olan kişileri tanımlayabilmeli
3. Kronik ruhsal hastalıklardan şizofreni ve bipolar hastalarına danışmanlık yapabilmeli
4. TRSM'nin iş ve işleyişi tanımlayabilmeli
5. Ruhsal hastalığı olan kişilere yönelik damgalama ve ayrımcılık konusunda kendi tutum ve davranışlarını farkedebilmeli
6. İntiharın işaretlerini, nedenlerini, risk ve koruyucu faktörlerini sayabilmeli
7. İntihar riski olan kişiye uygun müdahalede bulunabilmeli

SÜRE: 1 Gün

YÖNTEM/TEKNİK

Anlatım
Soru cevap

ARAÇ/ GEREÇ/ YÖNTEM

Projeksiyon cihazı
Bilgisayar

KAYNAKLAR

1. DSÖ İntiharın Önlenmesi Kaynak Kitapçıkları
2. TRSM Çalışma Rehberi

AÇIKLAMALAR

Aile Hekimliği Personelinin ruhsal hastalıklar, Toplum Ruh Sağlığı Merkezlerinin iş ve işleyişiyle ilgili, damgalama ve intiharın önlenmesi konusunda bilgi ve farkındalık düzeyini artırılması hedeflenmektedir. 81 ilde birinci basamakta görev yapan tüm aile hekimi ve aile sağlığı elemanlarına eğitim verilecektir.

6. BİRİNCİ BASAMAKTA RUH SAĞLIĞI HİZMETLERİNİ GÜÇLENDİRME PROGRAMI (RSGÜÇ)

AMAÇ

Güncel psikiyatrik yaklaşımlar konusunda birinci basamağı güçlendirip, aile hekimlerinin ruh sağlığına yönelik psikososyal destek ve medikal tedavi yöntemleri hakkında farkındalıklarının artması amaçlanmıştır.

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

1. Yaygın görülen ruhsal hastalıkların tedavi yöntemlerini söyleyebilmeli
2. Hasta ve hasta yakınlarına psikoeğitimi yapabilmeli
3. Hastaları uygun yöntemlerle takip edebilmeli

SÜRE: 4 Gün

YÖNTEM/TEKNİK

Anlatım
Soru cevap
Vaka çalışması

ARAÇ/ GEREÇ/

Bilgisayar
Projeksiyon cihazı
Eğitim kılavuzu
Konulara ilişkin afiş
Vaka senaryosu

DEĞERLENDİRME

Ön test – son test
Eğitim değerlendirme formu

KAYNAKLAR

- Birinci Basamakta Ruh Sağlığı Hizmetlerini Güçlendirme Yaklaşım (RSGÜÇ) Klavuzu Psikososyal Destek Mekanizmaları İş Akış Şeması ve Bilgi Notu

AÇIKLAMALAR

Dünya Sağlık Örgütü teknik desteği ile gerçekleştirilen eğitimler, aile hekimlerine verilecek olup 81 ile yaygınlaştırılması planlanmaktadır. Eğitimciler eğitici eğitimini almış psikiyatri uzmanları ve 17 ilden gönüllülük esası ile belirlenmiş ve eğitici eğitimini almış aile hekimleridir.

KRONİK HASTALIKLAR VE YAŞLI SAĞLIĞI EĞİTİMLERİ

Eğitim Konu Başlıkları:

1. Kronik Hastalıklar İzlemi (Hipertansiyon, Kardiyovasküler Risk Değerlendirmesi) Eğitimi-Modül1
2. Kronik Hastalıklar İzlemi (İnme, Koroner Arter Hastalığı (KAH), Kronik Böbrek Hastalığı (KBH) Eğitimi-Modül 2
3. Astım Eğitimi (Erişkin Ve Çocuk Astımın Tanımı, Risk Faktörleri, Tanı, Tedavi Ve İzlem)
4. KOAH Eğitimi (KOAH'ın Tanımı, Risk Faktörleri, Tanı, Tedavi Ve İzlem)
5. Kas Ve İskelet Sistemi Hastalıklarının (Romatoidartrit, Ailevi Akdeniz Ateşi, Osteoartrit, Behçet Hastalığı, Ankilozanspondilit Ve Bel Ağrıları) Tanı, Tedavi Ve Takibi Konusunda Bilgi Kazandırma Eğitimi
6. Yaşlı İzlemi Eğitimi (Anamnez Alma, Fiziki Muayene, Yaşlı Bireyin Fonksiyonel, Nöropsikiyatrik değerlendirilmesi ve Kullanılan Ölçekler, Geriatrik Sendromlar, Yaşlıda Koruyucu Hekimlik)

1. KRONİK HASTALIKLAR İZLEMİ (HİPERTANSİYON, KARDİYOVASKÜLER RİSK DEĞERLENDİRMESİ) EĞİTİMİ-MODÜL-1

AMAÇ

Bulaşıcı olmayan hastalıklar, risk faktörlerinin önlenmesi ve kontrolü çalışmaları kapsamında toplumsal farkındalığı arttırmak, kalp ve damar hastalıklarının erken tanısı, tedavisi ve izlemi konusunda bilgi ve beceri kazandırmak.

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

1. Hipertansiyon tanımı ve tanı yöntemlerini açıklayabilmeli
2. Erişkin hipertansif hastalarda tedavi algoritmasını uygulayabilmeli
3. Özel hasta gruplarında hipertansiyon hedeflerini ve tedavilerini açıklayabilmeli
4. Kardiyovasküler hastalıklar, risk faktörleri ve SCORE-Türkiye modelini açıklayabilmeli
5. SCORE-Türkiye risk modelini vakalar üzerine uygulayabilmeli

SÜRE: 1 Gün

YÖNTEM/TEKNİK

Anlatım

Soru/cevap

Demonstrasyon

Vaka çalışması

Role-Play

ARAÇ/ GEREÇ

Yazı tahtası, kalem ve kâğıtları

Bilgisayar ve Projeksiyon cihazı

Tüm inhaler cihaz/nebülizatör/spacer (hazne) örnekleri

Video görüntüleri

Vaka senaryosu

Öğrenim rehberi

DEĞERLENDİRME

Ön test - son test

Eğitim değerlendirme formu

KAYNAKLAR

- Birinci Basamak Sağlık Hizmeti Kronik Hastalık İzlemi Standart Eğitim Sunumu
- Türk Hipertansiyon Uzlaşı Raporu, 2015
- Hipertansiyon İzlem Kılavuzu
- Kardiyovasküler Risk Değerlendirmesi Kılavuzu
- Türkiye Kronik Hastalıklar ve Risk Faktörleri Sıklığı Çalışması, T.C. Sağlık Bakanlığı, Yayın No:909, Ankara, 2013

AÇIKLAMALAR

Aile hekimi ve aile sağlığı elemanlarının kronik hastalıklar ve risk faktörlerinden korunma ve hastalıkların erken tanısı, tedavisi, izlemi ve komplikasyonların önlenmesi konusunda yeterli bilgi ve beceriye sahip olması amaçlanmaktadır. Eğitimler her ilden konu ile ilgili eğitici eğitimi almış hekimler tarafından standart eğitim sunumları kullanılarak bir günlük eğitim programıyla verilecektir. Eğitim sonunda aile hekimlerine "Eğitim Belgesi" verilecek ve kayıt altına alınacaktır.

2. KRONİK HASTALIKLAR İZLEMİ (İNME, KORONER ARTER HASTALIĞI, KRONİK BÖBREK HASTALIĞI) EĞİTİMİ-MODÜL 2

AMAÇ

Bulaşıcı olmayan hastalıklar, risk faktörlerinin önlenmesi ve kontrolü çalışmaları kapsamında toplumsal farkındalığı arttırmak, kalp ve damar hastalıkları ve kronik böbrek hastalığının erken tanısı, tedavisi ve izlemi konusunda bilgi ve beceri kazandırmak.

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

1. KAH, inme ve KBH'nın tanımını ve tanı yöntemlerini açıklayabilmeli
2. KAH, inme ve KBH'nın tanı, tarama yöntemleri ve tedavisini açıklayabilmeli
3. KAH, inme ve KBH'lı hastalarda tedavi algoritmasını uygulayabilmeli
4. KAH, inme ve KBH'nın yaşam tarzı değişiklikleri ve tedavi hedeflerini açıklayabilmeli
5. Beyin damar hastalıklarında akut dönemdeki tedavi yaklaşımları açıklayabilmeli,
6. İnmenin akut döneminde tıbbi yaklaşım ve izlenmesi gereken sağlık hizmet basamakları prosedürlerini söyleyebilmeli ve inmede ikincil korunma ve izlemi söyleyebilmeli,
7. Kronik böbrek hastalığı tarama testleri, evrelerini açıklayabilmeli, evrelerine göre oluşan komplikasyonları, hastalığın evresine göre takip önerileri, önerilen diyet ve sevk kriterlerini açıklayabilmeli,
8. Çocuklarda kronik böbrek hastalığının önemini vurgulayabilmeli,
9. Evre 5 hastalarda diyalize başlama zamanı, hemodiyaliz, periton diyalizi ve böbrek nakli tedavilerinin önemini kavrayabilmelidir.

SÜRE: 2 Gün

YÖNTEM/TEKNİK

Anlatım

Soru/cevap

Demonstrasyon

Vaka çalışması

Role-Play

ARAÇ/ GEREÇ

Yazı tahtası, kalem ve kâğıtları

Bilgisayar ve Projeksiyon cihazı

Tüm inhaler cihaz/nebülizatör/spacer (hazne) örnekleri

Video görüntüleri

Vaka senaryosu

Öğrenim rehberi

DEĞERLENDİRME

Ön test - son test

Eğitim değerlendirme formu

KAYNAKLAR

- Birinci Basamak Sağlık Hizmeti Kronik Hastalık İzlemi (KAH, İnme ve KBH) Standart Eğitim Sunumu
- Kronik Böbrek Hastalığı İzlem Kılavuzu
- Koroner Arter Hastalığı İzlem Kılavuzu
- Beyin damar Hastalıkları ve İnme İzlem Kılavuzu
- Türkiye Kalp ve Damar Hastalıklarını Önleme ve Kontrol Programı 2015-2020, T.C. Sağlık Bakanlığı, Yayın No: 988, Ankara
- Türkiye Böbrek Hastalıkları Önleme ve Kontrol Programı 2018-2023, T.C. Sağlık Bakanlığı, Yayın No:1117 Ankara, 2018

AÇIKLAMALAR

Aile hekimi ve aile sağlığı elemanlarının kronik hastalıklar ve risk faktörlerinden korunma ve hastalıkların erken tanısı, tedavisi, izlemi ve komplikasyonların önlenmesi konusunda yeterli bilgi ve beceriye sahip olması amaçlanmaktadır. Eğitimler her ilden konu ile ilgili eğitici eğitimi almış hekimler tarafından standart eğitim sunumları kullanılarak iki günlük eğitim programıyla verilecektir. Eğitim sonunda aile hekimlerine "Eğitim Belgesi" verilecek ve kayıt altına alınacaktır.

3. ASTIM EĞİTİMİ (ASTIMIN TANIMI, RİSK FAKTÖRLERİ, TANI, TEDAVİ VE İZLEM)

AMAÇ

Astımın tanı, tedavi ve takibi konusunda bilgi ve beceri kazandırmak.

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

1. Astımı tanımlayabilmeli,
2. Oluş mekanizmasını açıklayabilmeli,
3. Toplumda astım sıklığının ve hastalık yükünü genel hatlarıyla söyleyebilmeli,
4. Astımda kişisel ve çevresel risk faktörlerini sayabilmeli,
5. Astımda tetikleyicileri sayabilmeli,
6. Astım öyküsü alırken sorgulaması gereken yakınmaları sayabilmeli,
7. Astıma özgü fizik muayene bulgularını tanımlayabilmeli,
8. Astımla karışabilecek diğer durumları söyleyebilmeli,
9. Astıma özgü solunum fonksiyon testi bulgularını yorumlayabilmeli,
10. Reversibilite testinin önemini söyleyebilmeli,
11. PEF takibinin önemini söyleyebilmeli,
12. Astım tedavisinde kullanılan ilaçları sayabilmeli,
13. Hafif ve orta astımın tedavi ilkelerini sayabilmeli,
14. Tedavi altındaki hastada “astım kontrolünü” değerlendirebilmeli,
15. Hastaya inhaler ilaçların kullanım teknikleri eğitimini verebilmeli,
16. Hasta/aile eğitiminin önemini söyleyebilmeli,
17. Hastanın kendini yönetme planını hastaya açıklayabilmeli,
18. Non-farmakolojik tedavi yaklaşımlarını açıklayabilmeli
19. Astımlı hastalarda bir üst basamağa sevki gerektiren durumları sayabilmeli
20. Astım izlem özelliklerini söyleyebilmeli,
21. Astım atağını tanımlayabilmeli,
22. Astım atağı ile gelen hastada ilk müdahalede yapılması gereken işlem basamaklarını sayabilmeli,
23. Çocuktan astım öyküsü alırken sorgulaması gereken yakınmaları sayabilmeli,
24. Çocukta astıma özgü fizik muayene bulgularını tanımlayabilmeli,
25. Çocukta astımla karışabilecek diğer durumları söyleyebilmeli,
26. Daha önce tedavi almamış çocuk hastada astımı sınıflandırabilmeli,
27. Çocuk astımlıda tedaviye başlama kriterlerini söyleyebilmeli,

28. Çocuk astım tedavisinde kullanılan ilaçları sayabilmeli,
29. Astım sınıflamasına göre çocukta tedavi ilkelerini sayabilmeli,
30. Tedavi altındaki çocuk hastada “astım kontrolünü” değerlendirebilmeli,
31. Çocuk astımında sevk kriterlerini sayabilmeli,
32. Çocukta astım atağını tanımlayabilmeli, tedavi ilkelerini sayabilmeli.

SÜRE: 1 Saat

YÖNTEM/TEKNİK

Anlatım

Soru/cevap

Grup çalışması

Vaka çalışması

ARAÇ/ GEREÇ

Yazı tahtası kalem ve kâğıtları

Bilgisayar ve Projeksiyon cihazı

Akciğer grafisi

Vaka senaryosu

Video görüntüleri

Tanı tedavi rehberi

DEĞERLENDİRME

Ön test -son test

KAYNAKLAR

- Astım ve Kronik Obstrüktif Akciğer Hastalığı (KOAH) Tanı ve Tedavisinde Birinci Basamak Hekimler İçin Hizmet İçi Eğitim Modülü Eğitimci Rehberi
- Astım ve Kronik Obstrüktif Akciğer Hastalığı (KOAH) Tanı ve Tedavisinde Birinci Basamak Hekimler İçin Hizmet İçi Eğitim Modülü Katılımcı Rehberi
- Türkiye Kronik Hava Yolu Hastalıkları Önleme ve Kontrol Programı 2018-2023, T.C. Sağlık Bakanlığı, Yayın No: 1118, Ankara, 2018
- Sağlık Personeline Yönelik Astım Eğitim Sunumu

AÇIKLAMALAR

Bu eğitim birinci basamak sağlık hizmetlerinde çalışan hekimlere ve yardımcı sağlık personeline, Astım hastalığı konusunda bilgi ve beceri kazandırmak amacıyla düzenlenmiştir. Eğitimler, GARD Türkiye kapsamında hazırlanmış olan eğitim rehberleri ve slayt setleri kullanılarak her ilden konu ile ilgili uzmanlar/eğitici eğitimi almış hekimler tarafından verilmektedir. Eğitim almış sağlık personeline de hem hasta takip ve tedavisinin iyileştirilmesi ve hasta/aile eğitiminin etkin sürdürülerek toplumun sağlık okuryazarlığının geliştirilmesi hedeflenmiştir.

Astım konusunda hizmet içi eğitim programının katılımlı eğitim teknikleri kullanılarak uygulanması esastır. Sunulan bilgilerin, interaktif öğrenme etkinlikleriyle aktarılması gerekir.

4. KOAH EĞİTİMİ (KOAH'IN TANIMI, RİSK FAKTÖRLERİ, TANI, TEDAVİ VE İZLEM)

AMAÇ

Kronik Obstrüktif Akciğer Hastalığı (KOAH)'nın tanı, tedavi ve takibi konusunda bilgi ve beceri kazandırmak.

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

1. KOAH tanımını söyleyebilmeli,
2. KOAH risk faktörlerini sayabilmeli,
3. KOAH patofizyolojisinin genel hatlarını söyleyebilmeli,
4. Toplumda KOAH sıklığı ile morbidite ve mortalite yüzdelerini genel hatlarıyla söyleyebilmeli,
5. KOAH semptomlarını sıralayabilmeli,
6. KOAH'ın tanı ve değerlendirme basamaklarını açıklayabilmeli,
7. KOAH'ta fizik muayene bulgularını söyleyebilmeli,
8. KOAH'ın spirometrik incelemenin önemini ve evrelemesini söyleyebilmeli,
9. KOAH ayırıcı tanısındaki hastalıkları sayabilmeli,
10. KOAH'da görülen komorbiditeleri sıralayabilmeli,
11. SFT parametrelerini tanımlayabilmeli,
12. SFT ölçümünün doğru yapılıp yapılmadığını açıklayabilmeli,
13. SFT sonuçlarını yorumlayarak olası tanıyı söyleyebilmeli,
14. KOAH farmakolojik tedavisini söyleyebilmeli,
15. İlaç kullanım ilkeleri, etki mekanizmaları, yan etkileri ve etkili inhalasyon yöntemlerini açıklayabilmeli,
16. KOAH da evrelere göre izlem kriterlerini sayabilmeli,
17. KOAH'da risk faktörleri ve hastalıktan korunma ilkelerini sayabilmeli, Sigara dumanının zararları ve sigarayı farmakolojik yöntemle bırakma konusuna yönelik hastaya söylenmesi gereken önerileri söyleyebilmeli,
18. KOAH da II. basamağa sevk kriterlerini sayabilmeli,
19. KOAH tedavi hedefleri, hasta eğitiminin bileşenlerini söyleyebilmeli,
20. KOAH'da pulmoner rehabilitasyon endikasyon, uygulama modellerini sayabilmeli,

21. Hangi KOAH'lı hastanın evde bakım hizmetinden faydalanması gerektiğini açıklayabilmeli,
22. KOAH alevlenme tanımını söyleyebilmeli,
23. KOAH alevlenmelerine yol açan nedenleri sayabilmeli,
24. KOAH alevlenme ağırlığını sınıflayabilmeli,
25. KOAH alevlenmelerinde ayaktan tedavide neler yapılacağını söyleyebilmeli,
26. KOAH alevlenmelerinde antibiyotik kullanım ilkelerini sayabilmeli,

SÜRE: 1 Saat

YÖNTEM/TEKNİK

Anlatım

Soru/cevap

Grup çalışması

Vaka çalışması

ARAÇ/ GEREÇ

Yazı tahtası kalem ve kâğıtları

Bilgisayar ve Projeksiyon cihazı

Akciğer grafisi

Vaka senaryosu

Video görüntüleri

Tanı tedavi rehberi

DEĞERLENDİRME

Ön test -son test

KAYNAKLAR

- Astım ve Kronik Obstrüktif Akciğer Hastalığı (KOAH) Tanı ve Tedavisinde Birinci Basamak Hekimler İçin Hizmet İçi Eğitim Modülü Eğitimci Rehberi
- Astım ve Kronik Obstrüktif Akciğer Hastalığı (KOAH) Tanı ve Tedavisinde Birinci Basamak Hekimler İçin Hizmet İçi Eğitim Modülü Katılımcı Rehberi
- Türkiye Kronik Hava Yolu Hastalıkları Önleme ve Kontrol Programı 2018-2023, T.C. Sağlık Bakanlığı, Yayın No: 1118, Ankara, 2018
- Sağlık Personeline Yönelik KOAH Eğitim Sunumu

AÇIKLAMALAR

Bu eğitim birinci basamak sağlık hizmetlerinde çalışan hekimlere ve yardımcı sağlık personeline, Kronik Obstrüktif Akciğer Hastalığı (KOAH) konusunda bilgi ve beceri kazandırmak amacıyla düzenlenmiştir. Eğitimler, GARD Türkiye kapsamında hazırlanmış olan eğitim rehberleri ve slayt setleri kullanılarak her ilden konu ile ilgili uzmanlar/eğitici eğitimi almış hekimler tarafından verilmektedir. Eğitim almış sağlık personeline de hem hasta takip ve tedavisinin iyileştirilmesi ve hasta/aile eğitiminin etkin sürdürülerek toplumun sağlık okuryazarlığının geliştirilmesi hedeflenmiştir.

KOAH konusunda hizmet içi eğitim programının katılımlı eğitim teknikleri kullanılarak uygulanması esastır. Sunulan bilgilerin, interaktif öğrenme etkinlikleriyle aktarılması gerekir.

5. KAS VE İSKELET SİSTEMİ HASTALIKLARININ (ROMATOİD ARTRİT, AİLEVİ AKDENİZ ATEŞİ AAA) (FMF), OSTEOARTRİT, BEHÇET HASTALIĞI, ANKİLOZAN SPONDİLİT VE BEL AĞRILARI) TANI, TEDAVİ VE TAKİBİ KONUSUNDA BİLGİ KAZANDIRMA EĞİTİMİ

AMAÇ

"Türkiye Kas ve İskelet Sistemi Hastalıkları Önleme ve Kontrol Programı" ile hastalıkların önlenmesi, erken tanısı, tedavisi için kalıcı ve etkili adımların atılması, rehabilitasyon hizmetlerinin artırılması ve engelliliğin azaltılması amaçlanmaktadır.

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

1. Kas ve iskelet sistemi hastalıklarını tanımlayabilmeli,
2. Kas ve iskelet sistemi hastalıklarının önemini söyleyebilmeli,
3. Kas ve iskelet sistemi hastalıklarının kişisel ve çevresel risk faktörlerini sayabilmeli,
4. Kas ve iskelet sistemi hastalıklarını önleme stratejilerini açıklayabilmeli,
5. Kas ve iskelet sistemi hastalıklarının özgü fizik muayene bulgularını tanımlayabilmeli,
6. Kas ve iskelet sistemi hastalıklarına özgü tedavisinde kullanılan ilaçları sayabilmeli,
7. Kas ve iskelet sistemi hastalıkları tedavi ilkelerini sayabilmeli,
8. Kas ve iskelet sistemi hastalıklarında rehabilitasyon hizmetlerini sayabilmeli
9. Hasta/aile eğitiminin önemini söyleyebilmeli,
10. Kas ve iskelet sistemi hastalıklarında bir üst basamağa sevki gerektiren durumları sayabilmeli

SÜRE: 2 Saat

YÖNTEM/TEKNİK

Anlatım

Soru/cevap

Vaka çalışması

ARAÇ/ GEREÇ

Yazı tahtası, kalem ve kâğıtları
Bilgisayar ve Projeksiyon cihazı
Video görüntüleri
Vaka senaryosu

DEĞERLENDİRME

Ön Test -Son Test

KAYNAKLAR

- Türkiye Kas ve İskelet Sistemi Hastalıkları Önleme ve Kontrol Programı 2015-2020, T.C. Sağlık Bakanlığı Yayın No:1013, Ankara, 2015

AÇIKLAMALAR

Aile hekimleri ve aile sağlığı elemanlarının kas ve iskelet sistemi hastalıkları, kişisel ve çevresel risk faktörleri, tanı, tedavi ve izleminin önemi konusunda yeterli bilgi ve beceriye sahip olması amaçlanmaktadır. İl eğitimlerinde Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Uzmanı/Romatoloji Uzmanından destek alınması uygun olacaktır.

6. YAŞLI İZLEMİ EĞİTİMİ

AMAÇ

Çok yönlü geriatrik değerlendirme sırasında kullanılan; yaşlı hastanın ilk değerlendirilmesinde ve takibinde önemli olan fonksiyonel testler ve bu testlerin uygulanması ile ilgili bilgi ve beceri kazanmak ayrıca birinci basamakta yapılacak yaşlıya yönelik koruyucu hekimlik uygulamalarının ve yapılacak müdahalelerin standardizasyonunu sağlamak.

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

1. Yaşlı bireyin değerlendirilmesinde kullanılan laboratuvar testlerini seçebilmeli ve sonuçlarını yorumlayabilmeli,
2. Çok yönlü geriatrik değerlendirmede birinci basamakta kullanılan beslenme, kognisyon, duygu durum ve fonksiyonel testleri ayrıca önemli olan diğer testleri uygulamalı ve açıklayabilmeli,
3. Çok yönlü geriatrik değerlendirme kapsamında olan testlerden ilk değerlendirmede hangilerini uygulayacağını ve bu testleri hangi sıklıkta yapılması gerektiğini bilebilmeli,
4. Yaşlı bireylerde yapılacak sağlık ve kanser taraması için gereken uygulamaları açıklayıp yapabilmeli,
5. Yaşlıda suiistimali tanımlayabilmeli,
6. Yaşlı bireylerin kısa-orta ve uzun dönem sağlık planlarını çizebilmeli,

SÜRE: 1 Gün

YÖNTEM/TEKNİK

Anlatım

Soru/cevap

Demonstrasyon

Vaka çalışması

ARAÇ/ GEREÇ

Yazı tahtası, kalem ve kâğıtları

Bilgisayar ve Projeksiyon cihazı

Öğrenim rehberi

DEĞERLENDİRME

Ön test - son test

Eğitim değerlendirme formu

KAYNAKLAR

- Yaşlı İzlemi Eğitimi Standart Eğitim Sunumu
- Çok Yönlü Yaşlı Değerlendirmesi ve İzlem Rehberi

AÇIKLAMALAR

Aile hekimi ve aile sağlığı elemanlarının çok yönlü geriatrik değerlendirme sırasında kullanılan; yaşlı hastanın ilk değerlendirilmesinde ve takibinde önemli olan fonksiyonel testler ve bu testlerin uygulanması ile ilgili bilgi ve beceri kazanması amaçlanmaktadır. Ayrıca birinci basamakta yapılacak yaşlıya yönelik koruyucu hekimlik uygulamalarının ve yapılacak müdahalelerin standardizasyonunu sağlamaktır. Bu kapsamda yapılacak olan eğitimler her ilden konu ile ilgili eğitici eğitimi almış hekimler tarafından standart eğitim sunumları kullanılarak bir günlük eğitim programıyla verilecektir. Eğitim sonunda aile hekimlerine "Eğitim Belgesi" verilecek ve kayıt altına alınacaktır.

ÇALIŞAN SAĞLIĞI EĞİTİMLERİ

Eğitim Konu Başlıkları:

1. Meslek Hastalıkları Farkındalık ve Bildirimi Eğitimi
2. Aile Hekimliğinde Çalışan Sağlığı Hizmetleri

1. MESLEK HASTALIKLARI FARKINDALIK VE BİLDİRİMİ EĞİTİMİ

AMAÇ

Hekimlerin meslek sorgulama alışkanlığını arttırmak ve çalışanların yaptığı işten kaynaklanan mesleki riskleri konusunda farkındalık kazandırmak, meslek hastalıklarının erken tanınması ve bildirilmesi yoluyla toplumda meslek hastalıklarının görülme sıklığını azaltmaktır.

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

1. Hasta muayenesi esnasında meslek sorgulama alışkanlığının önemini kavrayabilmeli,
2. Meslek hastalığının tanımını yapabilmeli,
3. Dünyada ve ülkemizde meslek hastalıklarının genel hastalık yükü içindeki payı hakkında bilgi sahibi olmalı,
4. Meslek Hastalıkları ile ilgili mevzuatı bilmeli,
5. Meslek hastalığı saptanması durumunda bildirim süreçlerini açıklayabilmeli,
6. Meslek hastalıklarına neden olabilecek mesleki maruziyetlerin neler olduğunu tanımlayabilmeli,
7. Meslek hastalıklarına neden olabilecek mesleki maruziyetleri azaltmak için alınacak önlemleri ve kullanılacak yöntemleri sayabilmeli,
8. Meslek hastalığı sonucu meslekte kazanma gücü kaybı oranları tespitinde esas alınacak sağlık kurulu raporlarını düzenlemeye yetkili hastaneleri sayabilmeli.

SÜRE: 2 Saat

YÖNTEM/TEKNİK

Anlatım (HSGM - ÇSDB tarafından hazırlanmış olan standart sunum kullanılacaktır.)
Soru/cevap

ARAÇ/ GEREÇ

Bilgisayar ve projeksiyon cihazı

DEĞERLENDİRME

Eğitimden 3 ay sonra eğitimin etkinliğini izlemek amacıyla hekimler için hazırlanan anket formu doldurulacaktır. (Anket formuna internet ortamındaki bağlantı/link üzerinden ulaşılabılır)

AÇIKLAMALAR

İş yerlerindeki mesleki risklerden kaynaklanan mesleki maruziyetlerin çalışanlar üzerindeki etkilerini erken tespit etmek, maruziyetlerin azaltılmasına yönelik iş sağlığı ve güvenliği (İSG) önlemlerinin alınması için hekimlerin hastalarını bilinçlendirmesini sağlamak, mesleki maruziyetlerin erken saptanması ve gerekli önlemlerin alınması sayesinde ulusal düzeyde meslek hastalıklarına yakalanma oranını azaltmak hedeflenmektedir.

2. AİLE HEKİMLİĞİNDE ÇALIŞAN SAĞLIĞI HİZMETLERİ EĞİTİMİ

AMAÇ

6331 sayılı Kanun ve getirdiği yükümlülükler konusunda bilgi kazandırmak. 2019-2023 Stratejik Planında yer alan “iş sağlığını iyileştirerek çalışanların sağlığını korumak ve geliştirmek” hedefi doğrultusunda çalışan sağlığı hizmetlerini tanıtmak.

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

1. TSM İSG bünyesinde verilen İSG hizmetlerini açıklayabilmeli
2. Fiziksel aktivitenin önemini açıklayabilmeli
3. Sağlıklı beslenme alışkanlıklarını söyleyebilmeli
4. Tütün kullanımı, stres yönetimi konularını açıklayabilmeli
5. İşvereni tanımlayabilmeli
6. İşverenin görev yetki ve sorumluluklarını açıklayabilmeli
7. İşyeri hekiminin görev, yetki ve sorumluluklarını açıklayabilmeli.

SÜRE: 2 Saat

YÖNTEM/TEKNİK

Anlatım

Soru/cevap

ARAÇ/ GEREÇ

Bilgisayar ve Projeksiyon cihazı

DEĞERLENDİRME

Ön test - son test

AÇIKLAMALAR

Çalışanların daha sağlıklı işyerlerinde çalışmasını sağlayacak uygulamalarla çalışanların sağlığının geliştirilmesi ve çalışanların kronik hastalık yükünü azaltarak ulusal düzeyde sağlığın geliştirilmesi hedeflenmektedir. TSM İSG birimleri ile aile hekimlerinin koordinasyonu sayesinde meslek hastalığı/mesleki riskler sonucu gelişebilecek Kronik hastalıkların önlenmesi hedeflenmektedir.

AŞI VE BAĞIŞIKLAMA EĞİTİMLERİ

Eğitim Konu Başlıkları:

1. Genişletilmiş Bağışıklama Programı Eğitimi
2. AŞı Takip Sistemi (ATS) ve Lojistik Eğitimi

1. GENİŞLETİLMİŞ BAĞIŞIKLAMA PROGRAMI EĞİTİMİ

AMAÇ

Bağışıklama, aşı uygulama teknikleri ve aşı sonrası istenmeyen etkiler konusunda güncel bilgilenme ve pratik sağlamak.

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

1. Aşı tarihçesi hakkında genel bilgi sahibi olabilmeli.
2. Genişletilmiş Bağışıklama Programı amaç ve hedeflerini açıklayabilmeli.
3. Çocukluk ve erişkin yaş grubundaki bağışıklama hizmetlerini ve önemini sayabilmeli.
4. Eksik aşı ve aşısız çocuk aşı uygulama şemalarını düzenleyebilmeli. Aşı uygulama tekniklerini söyleyebilmeli/uygulayabilmeli
5. Aşı kontrendikasyonlarını sayabilmeli
6. Aşılamaya engel olmayan durumları sayabilmeli.
7. Aşı yaparken uyulması gereken kuralları açıklayabilmeli
8. Aşı sonrası istenmeyen etkileri ve bu durumda neler yapılması gerektiğini açıklayabilmeli

SÜRE: 1 Gün

YÖNTEM/TEKNİK

Anlatım

Soru cevap

Demonstrasyon

ARAÇ/ GEREÇ

Model* (daha önce eğitim almamışlar için uygulamaya yönelik)

Aşı örnekleri

Aşı enjektörü

Bilgisayar

Flipchart

Aşı takvimi

Öğrenim rehberi

DEĞERLENDİRME

Ön test - son test

Değerlendirme rehberi

KAYNAKLAR

- Genişletilmiş Bağışıklama Programı Genelgesi (2009/17)
- Aşı Sonrası İstenmeyen Etkiler (ASİE) Genelgesi (2009/18)

AÇIKLAMALAR

*İlin ihtiyaçlarına göre model üzerinde pratik uygulama yapılabilir (Örneğin; BCG ve ppd için).

Ayrıca demonstratif şekilde bebeğin ilk sağlık kuruluşuna gelmesinden itibaren bütün algoritmayı, bebeğin kabulü, ailenin bilgilendirilmesi, aşının hazırlanması, bebeğe pozisyon verilmesi, aşının uygulanması, atık bertaraf, aşı kartı verilmesi.... Gösterilmelidir.

2. AŞI TAKIP SİSTEMİ (ATS) VE LOJİSTİK EĞİTİMİ

AMAÇ: AŞı lojistiği, AŞı Takip Sistemi (ATS) konusunda bilgi ve pratiğin sağlanması.

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

1. AŞı Takip Sistemi (ATS) ve çalışma ilkelerini bilebilmeli
2. Uzun süreli ısı takip cihazlarını kullanabilmeli
3. AŞı depolanması, kullanım süreleri, soğuk zincir ve aşı ihtiyacı hesaplaması gibi lojistik bilgileri açıklayabilmeli
4. Güvenli enjeksiyon ve atık yönetimi nasıl sağlanır söyleyebilmeli

SÜRE: 1 Gün

YÖNTEM/TEKNİK

Anlatım

Soru/cevap

ARAÇ/ GEREÇ

Uzun süreli ısı takip cihazı

AŞı örnekleri

AŞı nakil kabı

Buz aküsü

AŞı enjektörü

Flipchart

Bilgisayar ve internet bağlantısı

DEĞERLENDİRME

Ön test - son test

KAYNAKLAR

- Genişletilmiş Bağışıklama Programı Genelgesi (2009/17)

AÇIKLAMALAR

Uzun süreli ısı takip cihazının kullanılması, ATS kullanımı, aşı nakil kabına aŐıların yerleŐtirilmesi ve atık bertarafı demonstratif olarak gösterilmelidir.

ÇOCUK VE ERGEN SAĞLIĞI EĞİTİMLERİ

Eğitim Konu Başlıkları:

1. Anne Sütü ve Danışmanlık Eğitimi
2. Bebek, Çocuk, Ergen İzlem Eğitimi
3. Çocuk Güvenliğinin Sağlanması Eğitimi

1. ANNE SÜTÜ VE DANIŞMANLIK EĞİTİMİ

AMAÇ

Sağlık görevlilerinin dinleme ve kişilere güven aşılama becerilerini geliştirmek ve annelere daha etkili bir biçimde yardım edebilmelerini bebeklerin doğumdan hemen sonra emzirmeye başlatılması, ilk 6 ay sadece anne sütü verilmesi ve 6. aydan sonra uygun besinlerle beraber emzirmenin 2 yaş ve ötesine kadar sürdürülmesi ile tüm bebeklerin yaşama sağlıklı başlamasını sağlamaktır.

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

1. Ülkede sık rastlanan süt çocuğu beslenme modellerini ve yaygın olan uygulamaları tanımlayabilmeli
2. Anne sütü ile beslenmenin yararlarını, yapay beslenmenin tehlikelerini söyleyebilmeli
3. Bebeği memeye “iyi ve “yanlış” yerleştirmenin farkını açıklayabilmeli
4. Anne ve bebeği gözlemleyerek bir emzirmeyi değerlendirebilmeli
5. Dinleme ve öğrenme, özgüven sağlama ve destek olma ile ilgili danışmanlık becerilerini tanımlayabilmeli
6. Danışmanlık becerilerini sahada yapabilmeli
7. Gebe kadınların gereksinimi olan bilgilerin neler olduğunu söyleyebilmeli
8. Anne ve bebek için erken temasın önemini açıklayabilmeli
9. Anneye, bebeği memeye yerleştirme ve pozisyon için gerekli bilgileri söyleyebilmeli
10. Anneyle bebeğin aynı odada kalmasının önemini açıklayabilme
11. Bebeğin her istediğinde emzirilmesinin yararlarını söyleyebilmeli
12. Biberon ve emziğin zararlarını açıklayabilmeli
13. “Yetersiz süt” tanımını açıklayabilmek ve bu durumlarda anne/bebeğe yaklaşımı açıklayabilmeli
14. Olağan büyüme/tartı alımı kriterlerini sıralayabilmeli
15. Süt üretiminin ve alımının nasıl artırılması gerektiğini söyleyebilmeli
16. Düşük Doğum Ağırlıklı (DDA), prematüre veya özel riskli bebekleri tanımlamak ve bu bebekler için anne sütü ve emzirmenin önemini söyleyebilmeli
17. Emziren kadının beslenme gereksinimlerini ve emzirme sürecindeki durumunu değerlendirebilmeli

18. Annenin taburculuğa nasıl hazırlanacağını ifade edebilmeli
19. Çalışan anneler için emzirmeyi koruma yollarını açıklayabilmeli
20. Tamamlayıcı beslenmenin ne olduğunu ve başlama zamanının gerekçesini, erken ve geç başlamanın zararlarını bu dönemde verilecek besinlerin içeriği, verilme sıklığı ve miktarını tanımlayabilmeli
21. Uluslararası Mama Kodunu ana hatlarıyla tanımlayabilmeli
22. Aileleri mama pazarlamasından koruyabilmek için sağlık çalışanlarının yapabileceklerini sıralayabilmeli
23. Olağanüstü durumlarda bağış olarak gelen mamalarla ilgili yapılacakları sıralayabilmeli

SÜRE: Yüz yüze: 3 gün (teorik ve pratik self- learning eğitim: 1/2 gün (sadece pratik uygulama)

YÖNTEM/TEKNİK

Anlatım

Soru-cevap

Grup tartışması

ARAÇ/ GEREÇ

Bilgisayar

Projeksiyon cihazı

Emzirme danışmanlığı katılımcı kitabı

Bebek ve meme maketi

DEĞERLENDİRME

Ön test - son test

KAYNAKLAR

- Sunum materyali
- Emzirme Danışmanlığı Katılımcı Kitabı
- Eğitimci kitabı

AÇIKLAMALAR

Bakanlığımızca program ile ilgili revizyon yapıldığında tekrar eğitime alınacaktır.

2. BEBEK, ÇOCUK, ERGEN İZLEM EĞİTİMİ

AMAÇ

Bebek, çocuk, ergen izlemleri ve hazırlanan protokoller ile önemi hakkında bilgi kazanmak.

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

1. İzlem yapılması gerekli grupları sayabilmeli
2. İzlemin önemini söyleyebilmeli
3. İzlemin ilkelerini sayabilmeli
4. Bebek, çocuk ve ergenlerde tanımlanan izlem zamanlarını ve aralıklarını sayabilmeli
5. Protokollerin içeriği ve kullanım yöntemini açıklayabilmeli
6. Her izlemde yapılması gerekenleri sıralayabilmeli
7. Protokollerin önemini söyleyebilmeli
8. İzlemlerin performans sitemindeki yerini söyleyebilmeli
9. Tam izlenen kavramını açıklayabilmeli

SÜRE: 2 Gün (teorik ve pratik)

YÖNTEM/TEKNİK

Anlatma

Soru-cevap

Grup tartışması

ARAÇ/ GEREÇ

Bilgisayar

Projeksiyon cihazı

Bebek, çocuk, ergen izlem protokolleri

KAYNAKLAR

- Sunum Materyali
- Bebek, Çocuk, Ergen İzlem Protokolleri

AÇIKLAMALAR

Bakanlığımızca program ile ilgili revizyon yapıldığında tekrar eğitime alınacaktır. Ayrıca protokollerde yer alan konulara özel (örneğin Demir ve D vit desteği, gelişimin değerlendirilmesi vb) bir eğitim ihtiyacı saptadığında bu başlık altında konuya özel eğitim materyalleri ile eğitim düzenlenecektir.

3. ÇOCUK GÜVENLİĞİNİN SAĞLANMASI EĞİTİMİ

AMAÇ

Kazaya neden olan etmenleri, yaralanma mekanizmasını tanıyarak müdahale alanlarının belirlenmesi ve uygun stratejiler geliştirilerek bebek ve çocuk ölümlerinin önlenmesi.

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

1. Bebek, çocuk ölümleri içerisinde kazaların yerini söyleyebilmeli
2. Çocukluk çağında en çok ölüm ve sakatlığa neden olan kaza türlerini sayabilmeli
3. Kaza ve yaralanmanın tanımlayabilmeli
4. Kaza ve yaralanmanın oluş mekanizmasını açıklayabilmeli
5. En sık görülen kazalar için korunma önlemlerini sıralayabilmeli
6. En sık görülen kazalar için kazanın hemen sonrasında yapılabilecek müdahaleleri söyleyebilmeli
7. Kontrol listelerini ve kullanım biçimini açıklayabilme

SÜRE: 1/2 Gün

YÖNTEM/TEKNİK

Anlatma

Soru-cevap

Grup tartışması

ARAÇ/ GEREÇ

Bilgisayar

Projeksiyon cihazı

Kontrol listeleri

KAYNAKLAR

- Sunum materyali
- Kontrol listeleri

AÇIKLAMALAR

Bakanlığımızca program ile ilgili revizyon yapıldığında tekrar eğitime alınacaktır.

OBEZİTENİN ÖNLENMESİ, SAĞLIKLI BESLENME VE DİYABET EĞİTİMİ

Eğitim Konu Başlığı:

1. Obezitenin Önlenmesi ve Sağlıklı Beslenme Eğitimi Sevk kriterleri
2. Diyabetin Tanısı Tarama ve İzleminin Önemi
3. Diyabetik Ayağın Tanımı, Önemi, Önlenmesi, Diyabetik Ayak Yarası
4. Fiziksel Aktivitenin Sağlık Üzerine Etkileri, Fiziksel Aktivite Durumunun Tespit Edilmesi ve Fiziksel Aktivite Önerileri Eğitimi
5. Beslenmede Artırılması ve Azaltılması Gereken Besin Öğeleri

1. OBEZİTENİN ÖNLENMESİ VE SAĞLIKLI BESLENME EĞİTİMİ SEVK KRİTERLERİ

AMAÇ

Obezite, sağlıklı beslenmenin tanımı, tanısı ve izlemi konusunda bilgi kazanmak.

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

1. Obeziteyi tanımlayabilmeli
2. Obezitenin sağlık etkilerini sıralayabilmeli
3. Antropometrik ölçümleri yapabilmeli
4. Sağlıklı beslenmenin sağlık üzerine etkilerini söyleyebilmeli
5. Klinik Rehber doğrultusunda başvuran bireyler için tanı, tarama, izlem ve sevk kriterlerini bilmeli

SÜRE: 1 Saat

YÖNTEM/TEKNİK

Anlatım

Soru/cevap

Demostrasyon

ARAÇ/ GEREÇ

Bilgisayar

Projeksiyon cihazı

Tartı, mezuro

Öğrenim rehberi

KAYNAKLAR

- Birinci Basamak Sağlık Kurumları İçin Obezite ve Diyabet Klinik Rehberi

2. DİYABETİN TANISI TARAMA VE İZLEMİN ÖNEMİ

AMAÇ

Diyabetin tanımı, tanısı, tarama ve izlemi konusunda bilgi kazanmak.

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

1. Diyabeti tanımlayabilmeli
2. Diyabetin önemini açıklayabilmeli
3. Diyabetin risk faktörlerini açıklayabilmeli
4. Diyabetin tanı ve tarama testlerini açıklayabilmeli,
5. Diyabetin tedavi prensiplerini açıklayabilmeli
6. Diyabetin izlem parametrelerini sayabilmeli.

SÜRE: 2 Saat

YÖNTEM/TEKNİK

Anlatım

Soru/cevap

Demonstrasyon

ARAÇ/ GEREÇ

Bilgisayar

Projeksiyon cihazı

KAYNAKLAR

- Birinci Basamak Sağlık Kurumları İçin Obezite ve Diyabet Klinik Rehberi
- Birinci Basamak Sağlık Kurumlarında Tip 1 Diyabet Tanı Tedavi İzlem Rehberi
- Erişkin Diyabetli Bireyler İçin Eğitimci Rehberi (Masa Üstü Seti ile birlikte)

3. DİYABETİK AYAĞIN TANIMI, ÖNEMİ, ÖNLENMESİ, DİYABETİK AYAK YARASI

AMAÇ

- Diyabetin uzun dönem komplikasyonu olan diyabetik ayağın görülme sıklığını azaltmak.
- Diyabetik ayağa yol açan etkenlerin tanınması, diyabetlilerde ayak bakımının tam anlamıyla uygulanması ve diyabetik yara ile gelen hastalarda evrelemeyi yapmak; doğru müdahale ve yönlendirme konusunda bilgi kazanmak.

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

1. Diabetik ayağı tanımlayabilmeli
2. Diyabetik ayağın risk faktörlerini sayabilmeli
3. Diyabetik ayağı önleme yaklaşımlarını sayabilmeli
4. Diyabetik ayağın sınıflamasını yapabilmeli
5. Diyabetik ayağın birinci basamak sağlık hizmetlerinde tedavi yaklaşımını açıklayabilmeli.

SÜRE: 1.5 Saat

YÖNTEM/TEKNİK

Anlatım

Soru/cevap

ARAÇ/ GEREÇ

Bilgisayar

Projeksiyon cihazı

KAYNAKLAR

- Birinci Basamak Sağlık Kurumları İçin Obezite ve Diyabet Klinik Rehberi
- Erişkin Diyabetli Bireyler İçin Eğitimci Rehbe

4. FİZİKSEL AKTİVİTENİN SAĞLIK ÜZERİNE ETKİLERİ, FİZİKSEL AKTİVİTE DURUMUNUN TESPİT EDİLMESİ VE FİZİKSEL AKTİVİTE ÖNERİLERİ EĞİTİMİ

AMAÇ

Aile Hekimlerinin fiziksel aktivitenin önemi, sağlık üzerine etkileri, kendilerine başvuran bireylerde fiziksel aktivite durumunu tespit etmeleri ve uygun önerilerde bulunmaları konularında bilgi düzeylerinin artırılması

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

1. Fiziksel aktiviteyi tanımlayabilmeli
2. Fiziksel aktivitenin sağlık etkilerini sıralayabilmeli
3. Eğitim sonunda bireylerin fiziksel aktivite durumunu tespit etmeyi bilmeli
4. Fiziksel aktivite konusunda danışmanlık verebilmeli

SÜRE: 1 Saat

YÖNTEM/TEKNİK

Anlatım

Soru/cevap

Demostrasyon

ARAÇ/ GEREÇ

Bilgisayar

Projeksiyon cihazı

Tartı, mezuro

Öğrenim rehberi

KAYNAKLAR (<https://hsgm.saglik.gov.tr/tr/beslenmehareket-anasayfa.html>)

- Birinci Basamak Sağlık Kurumları İçin Obezite ve Diyabet Klinik Rehberi
- Türkiye Fiziksel Aktivite Rehberi
- Erişkinler İçin Kronik Hastalıklarda Fiziksel Aktivite Rehberi
  - Çocuk ve Ergenler İçin Kronik Hastalıklarda Fiziksel Aktivite Rehberi

5. BESLENMEDE ARTIRILMASI VE AZALTILMASI GEREKEN BESİN ÖĞELERİ

AMAÇ

Türkiye Beslenme Rehberine göre beslenmede tüketimi artırılması gereken günlük taze sebze ve meyve, tam tahıllar, kurubaklagiller, süt ve süt ürünleri, balık ve deniz ürünleri tüketimi ile posa ve D vitamini alımının önemi konusunda bilgi düzeyinin artırılması

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

1. Sağlıklı beslenmeyi tanımlayabilmeli
2. Besin çeşitliliğinin sağlık etkilerini sıralayabilmeli
4. Sağlıklı beslenmenin sağlık üzerine etkilerini söyleyebilmeli
5. Tüketimi artırılması gereken besinlerin önemini söyleyebilmeli

SÜRE: 1 Saat

YÖNTEM/TEKNİK

Anlatım

Soru/cevap

Demostrasyon

ARAÇ/ GEREÇ

Bilgisayar

Projeksiyon cihazı

Tartı, mezuro

Öğrenim rehberi

KAYNAKLAR (<https://hsqm.saglik.gov.tr/tr/beslenmehareket-anasayfa.html>)

Türkiye Beslenme Rehberi

ZOONOTİK VE VEKTÖREL HASTALIKLAR EĞİTİMİ

Eğitim Konu Başlığı:

1. Kuduz, Kırım Kongo Kanamalı Ateşi, Sıtma, Şark Çıbanı, Tularemi ve Diğer Zoonotik ve Vektörel Hastalıklar Eğitimi

1. KUDUZ, KIRIM KONGO KANAMALI ATEŞİ, SITMA, ŞARK ÇIBANI, TULAREMİ VE DİĞER ZONOTİK VE VEKTÖREL HASTALIKLAR EĞİTİMİ

AMAÇ

Zoonotik ve vektörel hastalıkların kontrolüne yönelik yürütülecek hizmetler konusunda bilgi, tutum ve beceri kazanmak.

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

1. Bölgesinde sık görülen zoonotik ve vektörel hastalıkları açıklayabilmeli
2. Konu ile ilgili mevzuatı söyleyebilmeli
3. Örnek vakalar üzerinde filyasyon ve sürveyans çalışmalarını planlayabilmeli
4. Örnek vakalar üzerinde alınması gereken koruma ve kontrol önlemlerini açıklayabilmeli
5. Kurumlar arası işbirliğinde üzerine düşen görevleri sıralayabilmeli
6. Zoonotik ve vektörel hastalık tespitlerinde ilgili mevzuata uygun olarak bildirimini sağlayabilmeli

SÜRE: 1/2 gün

YÖNTEM/TEKNİK

Anlatım

Küçük grup çalışması

Vaka çalışması

Oyunlaştırma (Rol Play) tekniği

Soru-cevap tekniği

Beyin fırtınası tekniği

Demonstrasyon (Gösterim)

ARAÇ/ GEREÇ

Bilgisayar

Projeksiyon cihazı

Küçük çalışma grubu masaları

Flipchart kâğıtları ve kalemleri

Barkovizyon-Bilgisayar

Kene Çıkarma Becerisi Öğrenim Rehberi

Oyunlaştırma Senaryosu

Vaka senaryosu

Örnek filyasyon ve sürveyans verisi ve soruları: Filyasyon gerektiren bir hastalık bildirim durumunda gerekli incelemelerin tamamlanması ve raporlanması. Sürveyans verilerini rutin olarak değerlendirip yorumlamak, raporlamak ve geri bildirim sağlamak için her bir gruba dağıtılmak üzere grup sayısı kadar çoğaltılmış vaka ve veri İl yıllık değerlendirme raporları

DEĞERLENDİRME

Kene Çıkarma Becerisi Değerlendirme Rehberi

Oturum Değerlendirme ve Eğitim Değerlendirme Formları

Eğitmcileri Değerlendirme Rehberi

KAYNAKLAR

- Zoonotik Hastalıklar Modülü
- Zoonotik ve vektörel hastalıklar ile ilgili Genel Müdürlüğümüzce yayımlanmış Saha Rehberleri, Vaka Yönetim Rehberleri (Kuduz Profilaksi Rehberi, Tularemi Saha Rehberi, Sıtma Vaka Yönetim Rehberi, Zika Virüs Hastalığı Bilgilendirme ve Vaka Yönetim Rehberi vb.)
- Zoonotik ve vektörel hastalıklar ile ilgili Genel Müdürlüğümüz tarafından hazırlanan sunumlar [Kırım Kongo Kanamalı Ateşi Sunumu (Hekimler için); Kırım Kongo Kanamalı Ateşi Sunumu (Diğer Sağlık Personeli için) vb.]
- Zoonotik ve vektörel hastalıklar ile ilgili mevzuat (Genelge, yönerge vb.)
- Bulaşıcı Hastalıkların İhbarı ve Bildirim Sistemi ile ilgili mevzuat (Genelge, yönerge, rehber vb.)

AÇIKLAMALAR

Aile hekimlerine kendi bölgelerinde önem arz eden zoonotik hastalıklara göre eğitim verildiğinden ve bu hastalıklarla ilgili ihbar ve bildirim vb. değişiklikleri hakkında güncel bilgileri takip etmelerinin önemine binaen her yıl eğitimlere katılmaları uygun görülmektedir.

AİLE HEKİMLİĞİNDE TÜBERKÜLOZ KONTROL FAALİYETLERİ EĞİTİMİ

Eğitim Konu Başlıkları:

1. Tüberküloz Epidemiyolojisi ve TB Kontrol Programı
2. Tüberkülozun Birey ve Toplum Açısından Önemi
3. Tüberkülozda Enfeksiyon Kontrol Önlemleri Ve Birinci Basamakta Alınacak Önlemler
4. Tüberkülozda Semptomlar, Tanı, Bildirim, Risk Grupları, Koruma Ve Temaslı Taramaları
5. Tüberkülozda Doğrudan Gözetimli Tedavi (DGT) ve Hasta Uyumu
6. Tüberküloza Biyopsikososyal Yaklaşım ve Hasta Yönetimi

TÜBERKÜLOZ EĞİTİMİ

AMAÇ

Aile Hekimliği çalışanlarının Tüberküloz epidemiyolojisi, Kontrol Programı, Tüberküloz hastasının yönetimi, Tüberküloz kontrol hizmetlerine yönelik süreçler, ilgili mevzuat ve birinci basamak sağlık hizmetlerindeki sorumluluklar konularında bilgi ve becerilerinin artırılması, davranış değişikliği ve tutum kazanmaları.

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

1. Tüberküloz epidemiyolojisini ve ülkemizde yürütülen Tüberküloz Kontrol Programı faaliyetlerini açıklayabilmeli
2. Tüberkülozun birey ve toplum açısından önemini açıklayabilmeli
3. Birinci basamak sağlık hizmetlerinde ve ASM' de enfeksiyon kontrol önlemlerini açıklayabilmeli
4. Tüberküloz için risk faktörleri ve risk grupları, semptomlar, tanı, bildirim ve bildirime ilişkin mevzuatı, koruma ve temaslı taramasının önemini açıklayabilmeli
5. Doğrudan Gözetimli Tedavi (DGT) ve tedavinin sürdürülmesi, yan etkilere yaklaşım, hasta uyumunu açıklayabilmeli
6. Tüberküloza biyopsikososyal yaklaşım ve hasta yönetimini açıklayabilmeli

SÜRE: ½ Gün

YÖNTEM/TEKNİK

Anlatım

Vaka Örnekleri (Zor vaka, uyumsuz hasta vb.)

Soru-cevap

ARAÇ/ GEREÇ

Flipchart, kağıtları, kalemleri

Bilgisayar

Projeksiyon cihazı

Video

KAYNAKLAR

- Tüberküloz Tanı ve Tedavi Rehberi
- Verem (Tüberküloz) Hastalarını Bilgilendirme Rehberi ve Verem Hastalarının Hak ve Sorumlulukları Rehberi
- Türkiye'de Verem Savaş Raporları (yıllık)
- İlgili Güncel Mevzuat
- Afişler, Broşürler ve Sunumlar

BULAŞICI HASTALIKLAR EĞİTİMİ

Eğitim Konu Başlıkları:

1. Bulaşıcı Hastalıkların Bildirimi ve Sürveyans Sistemleri Eğitimi
2. Viral Hepatitler Eğitimi

1. BULAŞICI HASTALIKLARIN BİLDİRİMİ ve SÜRVEYANS SİSTEMLERİ EĞİTİMİ

AMAÇ

Bulaşıcı hastalıkların ihbarı ve bildirimine yönelik tüm süreçler hakkında (Mevzuat, Bildirim Mekanizmaları ve Sistemler) bilgi kazanmak.

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

1. Bulaşıcı hastalıkların ihbar ve bildirimine yönelik mevzuatı söyleyebilmeli
2. Bildirimi zorunlu bulaşıcı hastalıkları tanımlayabilmeli
3. Bildirim mekanizmalarını açıklayabilmeli

SÜRE: 1/2 Gün

YÖNTEM/TEKNİK

Anlatım

Soru cevap

ARAÇ/ GEREÇ

Bilgisayar

Projeksiyon cihazı

DEĞERLENDİRME

Eğitim sonunda hekimlerden Soru cevap şeklinde geri bildirim alınarak eğitimin genel değerlendirilmesi yapılmalıdır.

AÇIKLAMALAR

Aile hekimlerinin hizmet içi eğitim kapsamında bulaşıcı hastalıkların ihbar ve bildirim sistemi hakkında İl Sağlık Müdürlükleri Bulaşıcı Hastalıklar Birimi tarafından bilgilendirilmesi amaçlanmaktadır.

2 . VİRAL HEPTİTLER EĞİTİMİ

AMAÇ

Viral hepatitler ve hepatit hastasına yaklaşım konusunda bilgi düzeylerini ve vaka yönetim kapasitesini artırmak

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

1. Hepatit hastalığını ve etkenlerini tanımlayabilmeli
2. Hastalığın semptomlarını sorgulayabilmeli
3. Hastalığın toplumdaki sıklığını ve önemini açıklayabilmeli
4. Bulaş yollarını ve riskli grupları sayabilmeli
5. Hastalık bulgularını ve komplikasyonlarını sayabilmeli
6. Viral hepatit tanı testlerini sayabilmeli
7. Hastalığın seyrini ve takip sürecini tanımlayabilmeli
8. Viral hepatitlerin tedavisini tanımlayabilmeli
9. Özel gruplarda tedavi açısından değerlendirilmek üzere enfeksiyon hastalıkları veya gastroenteroloji uzmanlarına hastaların yönlendirilmesi gerektiğini söyleyebilmeli
10. Korunma önlemlerini açıklayabilmeli

SÜRE:1/2 Gün

YÖNTEM/TEKNİK

Slaytlarla anlatma yöntemi

Grup tartışması

Beyin fırtınası

Soru-cevap

Gösterim

ARAÇ/GEREÇ

Bilgisayar

Projeksiyon cihazı

Flipchart yazı tahtası, kağıt ve kalemleri

DEĞERLENDİRME

Eğitim sonunda hekimlerden soru cevap şeklinde geri bildirim alınarak eğitimin genel değerlendirilmesi yapılmalıdır.

AÇIKLAMALAR

Aile hekimlerinin hizmet içi eğitim kapsamında viral hepatitler ve Türkiye Viral Hepatitler Kontrol Programı hakkında bilgi sahibi olabilmeleri ve İl Sağlık Müdürlüğü tarafından yapılacak çalışmalara destek olabilmeleri amacıyla İl Sağlık Müdürlükleri Bulaşıcı Hastalıklar Birimi tarafından eğitimin yapılması amaçlanmaktadır.

TÜTÜN VE MADDE BAĞIMLIĞI EĞİTİMLERİ

Eğitim Konu Başlığı

1. Bağımlılıkla Mücadele Eğitimi
2. Tütün Bağımlılığı Tedavisi Uzaktan Eğitimi

1. BAĞIMLILIKLA MÜCADELE EĞİTİMİ

AMAÇ

Aile Sağlığı Merkezinde görev yapan hekim ve yardımcı sağlık personelinin ASM'ye başvuran kişilere tütün, uyuşturucu ya da alkol kullanıp kullanmadıklarını sormalarını, kullananlar için risk değerlendirme ölçeğini uygulamalarını ve risk durumuna göre gerekli kısa müdahaleyi yapmalarını sağlamak.

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

1. Tütün, alkol ve uyuşturucu madde kullanmanın fiziksel ve ruhsal zararlarını söyleyebilmeli
2. Tütün, alkol veya uyuşturucu madde kullanan kişilerin tedavi olmaları için motivasyonel görüşmenin önemini açıklayabilmeli
3. Kişide davranış değişikliğinin önemini açıklayabilmeli
4. Tütün, alkol ve uyuşturucu madde bağımlılık sürecini söyleyebilmeli

SÜRE: Aile Hekimleri için 1 Gün

Aile Sağlığı Elemanları için ½ Gün

YÖNTEM/TEKNİK

Anlatım

Soru /cevap

ARAÇ/GEREÇ

Bilgisayar

Projeksiyon cihazı

Bağımlılık ile mücadele slayt seti

Kısa müdahale rehberi

DEĞERLENDİRME

Ön test - son test

AÇIKLAMALAR

Bu eğitim, ASM' de görev yapan tüm hekim ve yardımcı sağlık personeline verilecek olup 3 yılda bir tazeleme eğitimi şeklinde devam edecektir. Göreve yeni başlayan personel için il tarafından yapılacak planlama doğrultusunda 3 yıl beklenmeden eğitimin hemen verilmesi gerekmektedir.

KAYNAKLAR

- Bağımlılık İle Mücadele Rehberi
- Tütün Kontrolü Ve Sigara Bağımlılığı Tedavisi Eğitimi Modülü
- 4207 Sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanun Hükümleri ile İlgili Uygulama Rehberi

2. TÜTÜN BAĞIMLILIĞI TEDAVİSİ UZAKTAN EĞİTİMİ

AMAÇ

Aile Sağlığı Merkezinde (ASM) görev yapan hekim ve yardımcı sağlık personelinin; ASM'ye başvuran tüm hastaların tütün ürünü kullanım durumunu sormasını, kullananlar için nikotin bağımlılık ölçeğini uygulamasını, tütün ürünü kullanan tüm hastalara gerekli kısa müdahaleyi yapmasını ve gerekirse sigara bırakma polikliniklerine yönlendirmesini sağlamak.

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

- Tütün ürünü kullanımının sağlık zararlarını bilmeli
- Tütün ürünü kullanımını bırakmanın yararını anlatabilmeli
- Tütün ürünü kullanan kişilerin bırakmaları için kısa klinik müdahalenin önemini açıklayabilmeli
- Tütün ürünü kullanan kişilere yönelik kısa klinik müdahale uygulayabilmeli

SÜRE: Uzaktan eğitim yöntemiyle 3 saat

YÖNTEM/TEKNİK

<http://sbp.saglik.gov.tr/> internet adresi üzerinden erişim sağlanabilen uzaktan eğitim programı tamamlanarak eğitimin sonundaki sınavdan 70 ve üzeri puanın alınması gerekmektedir.

ARAÇ/GEREÇ

Bilgisayar

DEĞERLENDİRME

Ön test - son test

AÇIKLAMALAR

Bu eğitim, ASM'de görev yapan tüm hekim ve yardımcı sağlık personeline uzaktan eğitim yöntemiyle verilecektir. <http://sbp.saglik.gov.tr/> internet adresi üzerinden erişim sağlanabilen uzaktan eğitim programı tamamlanarak eğitimin sonundaki sınavdan 70 ve üzeri puanın alınması gerekmektedir. Uzaktan eğitim sistemine giriş yapacak personele ait bilgileri (isim, unvan, çalıştığı birim, iletişim bilgileri vb.) il sağlık

müdürlükleri tarafından Bakanlığımıza iletilecektir. Sisteme tanımlaması yapılan kişilere e-posta yoluyla şifre gönderilecektir. Personelin bu şifreyi kullanarak sisteme giriş yapması ve eğitim programını 10 gün içinde tamamlaması gerekmektedir.

KAYNAKLAR

- Tütün Bağımlılığı Tedavisi Uzaktan Eğitim Programı

TOPLUM SAĞLIĞI HİZMETLERİ EĞİTİMİ

Eğitim Konu Başlıkları:

1. Dezavantajlı Gruplar (Mevsimlik Tarım İşçileri ve Romanlara) Yönelik Sunulan Sağlık Hizmetleri Farkındalık Eğitimi
2. Koruyucu Ağız Diş Sağlığı Farkındalık Eğitimi

1. DEZAVANTAJLI GRUPLAR (MEVSİMLİK TARIM İŞÇİLERİ VE ROMANLARA) YÖNELİK SUNULAN SAĞLIK HİZMETLERİ FARKINDALIK EĞİTİMİ

AMAÇ

Dezavantajlı gruplar (Mevsimlik Tarım İşçileri, Romanlar ve Göçmenler vd) yönelik sunulan sağlık hizmetlerinin geliştirilmesi ve güçlendirilmesine katkı sağlamak ve Aile Hekimlerinin konu hakkında farkındalığını artırmak.

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

1. Dezavantajlı grupların ortak özelliklerini sayabilmeli,
2. Sağlık okuryazarlığı kapsamını ve önemini açıklayabilmeli,
3. Sektörler arası işbirliğini önemini açıklayabilmeli
4. Güncel mevzuatı söyleyebilmeli
5. Endemik hastalıkların kontrolünü yapabilmeli
6. Bulaşıcı hastalıklar, salgın kontrolü ve bağışıklamanın önemini açıklayabilmeli
7. Ana-çocuk sağlığı ve aile planlaması ile ilgili eğitim ve danışmanlık hizmetleri yapabilmeli
8. Temiz su sağlanması ve sanitasyonun önemini açıklayabilmeli

SÜRE: 2 Saat

YÖNTEM/TEKNİK

Anlatım

Soru cevap

Beyin fırtınası

Grup çalışmaları

ARAÇ/GEREÇ

Bilgisayar

Projeksiyon cihazı

Video gösterimi

DEĞERLENDİRME

Ön test - son test

Eğitim raporu

KAYNAKLAR

- <http://www.mevsimliktarimiscileri.com>
- <http://siromatr.net>
- “Roman Vatandaşlara Yönelik Strateji Belgesi (2016-2021) ile I. Aşama Eylem Planı (2016-2018) Belgesi

AÇIKLAMALAR

1. Mevsimlik tarım işçileri ile ilgili eğitimlerde kullanılmak üzere; Sağlık Bakanlığı, Harran Üniversitesi ve UNFPA ortaklığı ile hazırlanan dokümanlara (uygulama rehberi, sunumlar, broşür afiş, video, ön-son test vb.) <http://www.mevsimliktarimiscileri.com> adresinden ulaşabilirsiniz. Bu dokümanları iliniz dinamikleri çerçevesinde revize edip içeriksel güncellemelerini yaparak kullanabilirsiniz.
2. Romanlar ile ilgili eğitimlerde kullanılmak üzere; Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı işbirliği içinde Avrupa Birliği tarafından desteklenen Romanların Yoğun Olarak Yaşadığı Yerlerde Sosyal İçermeyi Destekleme Projesi (SİROMA) kapsamında hazırlanan dokümanlara (eğitim materyalleri, broşürler, el kitapları ve sunumlar vb.) <http://siromatr.net/tr-tr/Dokumanlar> adresinden ulaşabilirsiniz. Bu dokümanları iliniz dinamikleri çerçevesinde revize edip içeriksel güncellemelerini yaparak kullanabilirsiniz.
3. 30 Nisan 2016 tarih ve 29699 sayılı Resmi Gazetede, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı koordinatörlüğünde ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri doğrultusunda nihai hale getirilen “Roman Vatandaşlara Yönelik Strateji Belgesi (2016-2021) ile I. Aşama Eylem Planı (2016-2018) Belgesinin” kabulüne ait karar yayımlanmıştır. Ayrıca yine bu yasal düzenleme çerçevesinde Aile Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü ile iş birliği yaparak ayrımcılıkla mücadele eğitimleri konusunda yardım talep edebilirsiniz.

2. KORUYUCU AĞIZ DİŞ SAĞLIĞI FARKINDALIK EĞİTİMİ

AMAÇ:

Koruyucu ağız ve diş sağlığı eğitimine ilişkin bilgi, tutum ve beceri kazanmak.

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

1. Diş hekimliğinde koruyucu uygulamalarını sayabilmeli
2. Koruyucu uygulamalardan biri olan florürlü vernik basamaklarını ve önemini açıklayabilmeli
3. Ağız ve diş sağlığının genel sağlıkla ilişkisini açıklayabilmeli
4. Diş çürüğünün oluşumunu açıklayabilmeli
5. Diş çürüğünün beslenme ile ilişkisini söyleyebilmeli

SÜRE: 1 Saat

YÖNTEM/TEKNİK

Anlatım

Soru- cevap

ARAÇ/ GEREÇ

Bilgisayar

Projeksiyon cihazı

Yazı tahtası, kağıdı ve kalemleri

Beyaz karton, renkli kartonlar

Yapıştırıcı macun, resimler

AİLE HEKİMLİĞİ UYGULAMASI EĞİTİMİ

Eğitim Konu Başlıkları:

1. Aile Hekimliği Uygulaması Eğitimi

1. AİLE HEKİMLİĞİ UYGULAMASI EĞİTİMİ

AMAÇ

Aile hekimliği uygulaması ve mevzuatı hakkında bilgi kazanmak.

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

- Aile hekimi ve aile sağlığı çalışanını tanımlayabilmeli
- Aile hekimi ve aile sağlığı çalışanlarının görevlerini sayabilmeli
- Aile hekimi ve aile sağlığı çalışanlarının tabi olduğu mevzuatları sayabilmeli
- Aile hekimi ve aile sağlığı çalışanlarının özlük haklarının özelliklerini sayabilmeli
- Aile hekimi ve aile sağlığı çalışanlarının istihdam şekillerinin özelliklerini sayabilmeli
- Aile hekimi ve aile sağlığı çalışanlarının denetim ve disiplin işlemlerine ilişkin mevzuatı sayabilmeli

SÜRE: 1 Saat

YÖNTEM/TEKNİK

Anlatım

Soru cevap

ARAÇ/GEREÇ

Bilgisayar

Projeksiyon cihazı

KAYNAKLAR

- Aile Hekimliği Kanunu
- Aile Hekimliği Uygulama Yönetmeliği
- Aile Hekimliği Ödeme ve Sözleşme Yönetmeliği
- Mülga Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Başkanlığının 03/12/2012 tarih ve 1238 sayılı “Kamu görevlisi olmayan aile sağlığı çalışanı istihdamı” konulu genel yazısı.
- İzleme ve Değerlendirme Eğitim Rehberi
- Sağlık Bakanlığına Bağlı İlçe Devlet Hastanelerinde Entegre Sağlık Hizmeti Sunulmasına İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönerge

AKILCI İLAÇ KULLANIMI EĞİTİMİ

1. Akılcı İlaç Kullanımı Eğitimi, Akılcı Antibiyotik Kullanımı Eğitimi

1. AKILCI İLAÇ KULLANIMI EĞİTİMİ, AKILCI ANTİBİYOTİK KULLANIMI EĞİTİMİ

AMAÇ

Hekimlerin akılcı ilaç kullanımı konusunda bilgi, beceri ve tutum kazanmalarını sağlamak.

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

1. Akılcı ilaç kullanımı (AİK) prensiplerini tanımlayabilmeli
2. Akılcı reçeteleme yapabilmeli
3. Akılcı ilaç kullanım ilkelerini açıklayabilmeli
4. Akılcı ilaç kullanımı ilkelerini benimsemeli ve bu konuda meslektaşlarına danışmanlık yapabilmeli

SÜRE:1 Gün

YÖNTEM/TEKNİK

Anlatım

Soru / cevap

Vaka çalışması

Küçük grup çalışması

ARAÇ / GEREÇ

Kaynak doküman olarak Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu Akılcı İlaç Kullanımı Dairesi tarafından eğiticilerin katılımıyla hazırlanan ve standardize edilen eğitim materyalleri

Bilgisayar

Projeksiyon cihazı

Flip Chart

Printer

Vaka senaryoları

DEĞERLENDİRME

Ön test - son test

KAYNAKLAR

Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu Akılcı İlaç Kullanımı Dairesi tarafından hazırlatılan eğitim materyalleri:

- Erişkin Hastada Deri ve Yumuşak Doku Enfeksiyonlarında Antibiyotik Kullanımına Akılcı Yaklaşım Eğitim Materyali
- Erişkin Hastada Gastroenterit Enfeksiyonlarında Antibiyotik Kullanımına Akılcı Yaklaşım Eğitim Materyali
- Erişkin Hastada Otit Enfeksiyonlarında Antibiyotik Kullanımına Akılcı Yaklaşım Eğitim Materyali
- Erişkin Hastada Pnömoni Enfeksiyonlarında Antibiyotik Kullanımına Akılcı Yaklaşım Eğitim Materyali
- Erişkin Hastada Sinüzit Enfeksiyonlarında Antibiyotik Kullanımına Akılcı Yaklaşım Eğitim Materyali
- Erişkin Hastada Akut Tonsillofarenjit Enfeksiyonlarında Antibiyotik Kullanımına Akılcı Yaklaşım Eğitim Materyali
- Erişkin Hastada Üriner Sistem Enfeksiyonlarında Antibiyotik Kullanımına Akılcı Yaklaşım Eğitim Materyali
- Çocuk Hastada Deri ve Yumuşak Doku Enfeksiyonlarında Antibiyotik Kullanımına Akılcı Yaklaşım Eğitim Materyali
- Çocuk Hastada Gastroenterit Enfeksiyonlarında Antibiyotik Kullanımına Akılcı Yaklaşım Eğitim Materyali
- Çocuk Hastada Otit Enfeksiyonlarında Antibiyotik Kullanımına Akılcı Yaklaşım Eğitim Materyali
- Çocuk Hastada Pnömoni Enfeksiyonlarında Antibiyotik Kullanımına Akılcı Yaklaşım Eğitim Materyali
- Çocuk Hastada Sinüzit Enfeksiyonlarında Antibiyotik Kullanımına Akılcı Yaklaşım Eğitim Materyali
- Çocuk Hastada Akut Tonsillofarenjit Enfeksiyonlarında Antibiyotik Kullanımına Akılcı Yaklaşım Eğitim Materyali
- Çocuk Hastada Üriner Sistem Enfeksiyonlarında Antibiyotik Kullanımına Akılcı Yaklaşım Eğitim Materyali

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI
HALK SAĞLIĞI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ